

KURJER WILEŃSKI

NIEZALEŻNY DZIENNIK DEMOKRATYCZNY

Rozmowy francusko-angielskie

Zgodność Edena i Laval

PARYŻ, (Pat). Agencja Havasa donosi: Minister Eden rozmawiał krótko z Lavalem przed śniadaniem.

PARYŻ, (Pat). Havas donosi: Rozmowy francusko-angielskie zostały zakończone. Według wiadomości ze źródeł brytyjskich, informacje, które Eden otrzymał z Londynu, mogą otworzyć perspektywy bardzo pomyślne. Rozmowy francusko-angielskie będą wznowione po powrocie Edena z Rzymu.

Po zakończeniu rozmów francusko-angielskich Laval oświadczył: Eden i ja zgodnie działamy na rzecz ścisłej współpracy dla utrzymania pokoju przez zwiększenie bezpieczeństwa zbiorowego.

PARYŻ, (Pat). Rozmowy francusko-angielskie zostały podjęte dziś w południe. O godz. 13-ej narady przerwano ze względu na śniadanie, jakie wydał premier Laval z okazji wyjazdu z Paryża radcy ambasady angielskiej Campbella, który udaje się na stanowisko posła angielskiego w Bukareszcie.

Jak zapewniają w kołach poinformowanych, w czasie przedpołudniowych rozmów minister Eden zakomunikował Lavalowi treść odpowiedzi rządu angielskiego na pytanie postawione w ciągu wczorajszych rozmów przez Lavala. W szczególności Laval nalegał na to, żeby propozycje zawarte w deklaracji z 3 lutego i rezolucje z 14 kwietnia powzięte w Stresie traktowane były łącznie. W razie gdyby Anglja odpowiedziała przychylnie, mógłby nastąpić powrót do tych koncepcyj. Pociągnęłoby to za sobą modyfikację metod stosowanych w czasie rokowań z Niemcami, które to metody Anglja pragnęła zastosować również do natychmiastowej realizacji konwencji lotniczej, jakiej zawarcie planowane było pomiędzy sygnaturjuszami Locarna.

Rząd francuski jest tembardziej przywiązany do tej zasady nierozdzielności, że oprócz zbrojeń morskich i lotniczych, które szczególnie interesują Anglję, Francję niepokoją zbrojenia lądowe Rzeszy. Co się tyczy tego projektu, to narazie nie przewiduje się żadnej możliwości umownego ograniczenia zbrojeń.

O godz. 15.15 rozmowy francusko-angielskie zostały zakończone. Ze względu na wielkie znaczenie poruszonych zagadnień w zapytaniach Francji rząd angielski będzie mógł powziąć decyzje w tej sprawie jedynie na zebraniu rady gabinetowej. Dlatego przypuszczają tu, że rozmowy francusko-angielskie mogą wejść w bardziej decydującą fazę dopiero po powrocie Edena z Rzymu.

Po zakończeniu rozmów z ministrem Edenem premier Laval oświadczył dzień niktarzem:

Dokonałiśmy z ministrem Edenem życzliwej wymiany poglądów w sprawie angielsko-niemieckiego układu morskiego. Rozważyliśmy następnie problem europejski, wysunęliśmy przez obecną międzynarodową sytuację.

Nawiązując do komunikatu londyńskiego z 3 lutego, rozważyliśmy również formę, jaką należy nadać współpracy obu rządów. Wydało się nam rzeczą konieczną znaleźć praktyczne sposoby rozwiązania wszystkich kwestyj, które omówiliśmy w Londynie i które interesują nie tylko nasze dwa kraje ale i inne państwa europejskie. Minister Eden poinformował swój rząd o naszych rozmowach. Po jego powrocie z Rzymu odbędą się znowu nowe rozmowy. Jesteśmy zgodni z Edenem co do tego, że Francja i Anglja powinny pozostać wiernie obowiązani jak najściślej współpracy

z rzenia pokoju w Europie przez zwiększenie zbiorowego bezpieczeństwa.

PARYŻ, (Pat). Premier Laval oświadczył, że będzie miał nową rozmowę z Edenem, gdy minister angielski będzie wracał z Rzymu.

WZAJEMNA ZALEŻNOŚĆ PROPOZYCYJ.

PARYŻ, (Pat.) W czasie rozmów z Edenem, jak zapowiadają w dobrze poinformowanych kołach, Laval szczególnie podkreślił konieczność wzajemnej zależności propozycji zawartych w deklaracji z 3.II, a mianowicie paktu lotniczego, paktu wschodnie, paktu naddunajskiego i sprawy ostatecznego uregulowania zbroyeń niemieckich.

Podpisując układ z Niemcami, Anglja odłą-

czyła od tych problemów sprawę morską. Pozostało jeszcze dla współpracy angielsko-francuskiej rozległe pole pracy zbiorowego bezpieczeństwa w Europie.

Punkt widzenia Francji jest taki: Żaden z instrumentów dyplomatycznych zmierzających do tego celu w myśl deklaracji z 3.II i rezolucji konferencji stresańskiej nie powinien być doprowadzony do końca, zanim trzy inne nie dojdą do stanu dostatecznej dojrzałości.

Informacje uzyskane dziś rano z Londynu pozwalają żywić nadzieję, że rząd angielski powraca również do tej konferencji. Jest rzeczą pewną, że hipotezę dwustronnego paktu między Anglją a Rzeszą należy uważać za wyłączoną. W tym względzie może być mowa tylko o pakcie interesujących wszystkich sygnaturjuszów Locarna.

Boże Ciało w Spale

Procesja w Spale. Celebranta prowadzi p. Prezydent Rzplitej i Szef domu wojskowego Pana Prezydenta plk. Glogowski.

TELEF. OD WŁASN. KORESP. Z WARSZAWY

Członkowie rządu na kopiec Marszałka

Dziś upływa 6-cio tygodniowy okres żałoby po ś. p. Marszałku Józefie Piłsudskim. W związku z tem nocy dzisiejszej wyjechali do Krakowa pociągiem specjalnym wszyscy obecni w Warszawie człon-

kowie rządu z p. premierem Sławkiem na czele. Członkowie rządu udają się do Krakowa celem wzięcia udziału w sypianiu kopca Marszałka na Sowińcu.

Delegacja rolnictwa francuskiego w Warszawie

W dniu 24 b. m. przybywa do Polski delegacja rolnictwa francuskiego z przewodniczącym zgromadzenia prezesów francuskich Izb Rolniczych p. Faure na

czelu. Delegacja ma na celu nawiązanie bliższej współpracy pomiędzy rolnictwem polskim i francuskim.

Memorjał Z. Z. Z. w sprawie ordynacji wyborczych

Dziś p. premier Sławek przyjął przed stawicieli Z.Z.Z. w osobach p. Moraczewskiego, posła Pączka, p. Gardeskiego i p. Malinowskiego. Delegacja złożyła p. premierowi memorjał, zawierający postulaty Z.Z.Z. w sprawie ordynacji wy-

borczej do Sejmu i Senatu. Z.Z.Z. w postulatach tych precyzuje swoje zmiany i prosi jednocześnie o wprowadzenie ich do ordynacji wyborczej.

Poseł Margul w Stronnictw. Chłopskim

Poseł Margul, który niedawno wystąpił z szeregu Stronnictwa Ludowego, zgłosił swój akces do nowoutworzonego Stronnictwa Chłopskiego (posła Wrony). Poseł Margul w Str. Chłop-

skim został mianowany członkiem naczelnego komitetu wykonawczego, lecz już dzisiaj złożył tę godność.

Urzednicy M. S. Z. na kopiec Marszałka

WARSZAWA (Pat). Ministerstwo spraw zagranicznych przesłało naczelnemu Komitetowi Uczczenia Pamięci Marszałka Piłsudskiego kwotę zł. 4.150, zebraną wśród urzedników, pracowników i wożnych centrali MSZ. na koszty sypiania kopca ku czci Marszałka.

Ofiary złożone przez urzedników i pracowników służby zagranicznej ambasad, poselstw i konsulatów zostaną przekazane naczelnemu komitetowi w najbliższym czasie.

Ku uczczeniu pamięci Marszałka w Rzymie

RZYM, (Pat). Dziś wieczór odbyła się w kościele Chiesa Nuova uroczysta akademja żałobna ku uczczeniu pamięci Marszałka Piłsudskiego.

Na akademje zorganizowaną staraniem włoskiego związku ochotników wojennych przybyli m. in. delegat ministerstwa wojny, przedstawiciele senatu włoskiego, przedstawiciele armji włoskiej, liczni delegaci ochotników i kombatanów, przedstawiciele formacyj wojskowych, attaches wojskowi i t. d. Ponadto byli obecni ambasadorowie Wysocki i Skrzyński. Przemawiał generał Coselschi, prezes zw. ochotników wojennych, charakteryzując postać Marszałka Piłsudskiego.

Na zakończenie akademji zebrani zgodnie z obyczajem faszystowskim wzniesli okrzyk „Presente” (Obecny) na cześć zmarłego.

Akademja ku czci Marszałka w Czerniowcach

CZERNIOWCE, (PAT). — Wczoraj, staraniem towarzystwa bratniej pomocy czytelników polskiej w Czerniowcach, odbyła się w wielkiej sali do mu polskiego akademja żałobna ku czci Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego.

Pełnoudzielnym hymnu polskiego i rumuńskiego przez chór „Lutnia” wygłosił przemówienie konsul R. P. w Czerniowcach Uzdowski, nastąpiła przez towarzystwa przyjaciół Polski oraz podpułkownik Jampolski

—oOo—

Zmarł prof. Szymon Askenazy

WARSZAWA, (Pat). Dziś w nocy zmarł w Warszawie znakomity historyk prof. Szymon Askenazy. Urodził się on w Zawichoście w 1866 r. Po ukończeniu wydziału prawnego na uniwersytecie warszawskim, wyjechał na studia historyczne do Getyngi, gdzie też wydał rozprawę doktorską p. t. „Die letzte polnische Koenigswahl”. W 1902 został profesorem na uniwersytecie lwowskim. W latach 1920—23 był delegatem Rzeczypospolitej przy Lidze Narodów. Był honorowym profesorem uniwersytetu warszawskiego, czynnym członkiem polskiej akademji umiejętności i T-wa naukowego warszawskiego. Był odznaczony orderem Polonia Restituta II klasy. Z ważniejszych dzieł Askenazego wymienić należy „Napoleon a Polska”, „Przemyśle polsko-pruskie”, „Książę Józef Poniatowski” oraz „Gdańsk a Polska”.

—oOo—

Proces polityczny w Japonji

TOKIO, (Pat.) W dniu dzisiejszym rozpoczął się tu proces 16 polityków i działaczy gospodarczych, wśród których znajdują się: były minister handlu Nakazima, wiceminister skarbu — Kurada, były minister kolonji — Nitsuzi, oraz dyrektorzy ministerstwa finansów w gabinecie Saito, którzy wskutek tego skandalu zmuszeni byli ustąpić w lipcu r. ub.

Oskarżony jest również prezes japońskiego towarzystwa akcyjnego fabryki sztucznego jedwabiu, Proces budzi wielkie zainteresowanie, ma on bowiem pokład polityczny.

Wizyta min. Edena w Rzymie

PARYŻ. (Pat.) O godz. 22-ej minister Eden opuścił Paryż, udając się do Rzymu.

RZYM. (Pat.) Urzędowy program pobytu min. Edena w Rzymie nie został

jeszcze ogłoszony.

Eden przybędzie do Rzymu ekspresem paryskim o godz. 19-ej i uda się do ambasady angielskiej. Rozmowy z Mussolinim mają się rozpocząć w poniedziałek przed południem.

Polskie okręty transatlantyckie

„Piłsudski“ 27 sierpnia rozpocznie pierwszą podróż

WARSZAWA. (Pat.) W stoczni Monfalcone, pod Triestem, prowadzone są obecnie prace nad wykończeniem pierwszego polskiego nowoczesnego statku transatlantyckiego M/S „Piłsudski“, który w dniu 27. 8. odpływie z Triestu z wycieczką do Gdyni. dokąd przybędzie 12. 9. r. b. W porównaniu z „Polonią“, dotychczas największym statkiem polskim, M/S „Piłsudski“ będzie prawie dwukrotnie większy. W celu osiągnięcia należytej

szybkości i całkowitego komfortu zastosowano na nowym statku wszystkie nowoczesne zasady techniki w dziedzinie budowy statków. M/S „Piłsudski“ będzie kursował na trasie Gdynia — Halifax — Nowy Jork. Pierwszy rejs do Ameryki „Piłsudski“ odbędzie w połowie września. Przestrzeń między Gdynią a Nowym Jorkiem przebędzie „Piłsudski“ w ciągu 8 i pół dnia.

„Batory“ 3 lipca zostanie spuszczonej na wodę

WARSZAWA. (Pat.) Dnia 3. 7. spuszczonej zostanie na wodę M/S „Batory“, drugi kolejki polski statek transatlantycki, zamówiony w stoczni Monfalcone. Po

spuszczeniu na wodę rozpoczną się prace nad wewnętrznym urządzeniem statku, który będzie gotowy w połowie grudnia r. b.

Pertraktacje, o uregulowanie stosunków japońsko - chińskich

TOKIO. (Pat.) Agencja Rengo donosi: Ambasador chiński Czang-Tso-Pin zwrócił się dziś do ministra spraw zagranicznych Hirota i oświadczył, że chce z nim odbyć naradę o uregulowaniu stosunków chińsko-japońskich, na podstawie wieczystej przyjaźni w końcu czerwca lub na początku lipca, kiedy powróci z Nankinu z instrukcjami od swego rządu.

Dzisiejsza rozmowa jest rozumiana jako dalszy ciąg narad pomiędzy Czang Kai Szkiem a Hirota, prowadzonych na drodze dyplomatycznej. Narady te doprowadzić mają do:

1) natychmiastowego zaniechania akcji antyjapońskiej w Chinach, 2) usunięcia czynników utrudniających handel chińsko-japoński, 3) szybkiego ustanowienia komunikacji lotniczej pomiędzy Chinami a Japonią, 4) wyrzeczenia się Chin poparcia dla opornych koreańczy-

ków i 5) uregulowanie długów chińskich za wojny z Japonią.

JAPONCZYCY ZAJĘLI LOTNISKO AMERYKAŃSKIEGO T-WA W TIEN-TSINIE.

PEKIN. (Pat.) Jak donosi „Ewening Post“ na lotnisko w Tien-Tsinie, należące do „China American Company“ przybyli przedstawiciele japońskiego dowództwa naczelnego i oświadczyli że wobec rozgrywania się w Chinach wydarzeń, naczelnemu dowództwu zmuszone jest pozabawić Towarzystwo prawa korzystania z lotniska, które będzie służyć potrzebom lotniczym japońskim.

Oddziały japońskie obsadziły lotnisko, a szczególnie radiostację i przerwały połączenie Szanghaj—Nankin. W dwie godziny potem 6 samolotów do bombardowania przybyło na lotnisko i zatknęło flagę japońską.

Konsul amerykański w Tien-Tsinie złożył w związku z tem wobec władz japońskich protest, ponieważ w wspomnianym towarzystwie zaangażowane są kapitały amerykańskie.

Ostatni dzień oficjalnej żałoby w Federacji P. Z. O. O.

W niedzielę, dnia 23 b. m. w lokalu Federacji PZOO. przy pl. Orzeszkowej 11, odbędzie się plenarne posiedzenie za rządu wojewódzkiego Federacji PZOO z udziałem przedstawicieli ze wszystkich powiatów województwa wileńskiego.

Posiedzenie będzie nosiło uroczysty charakter ze względu na ostatni dzień oficjalnego okresu żałoby narodowej z powodu śmierci Marszałka Piłsudskiego.

O godz. 18.45 odbędzie się odsłonięcie tablicy wmurowanej w gmachu Federacji ku uczczeniu nieśmiertelnej pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Następnie wszystkie związki sędziowane, które mają swoją zbiorczą o g.

18.45 w dziedzińcu Federacji, odmaszerują na czele z orkiestrą wojskową i po ezkami szandarowami na górę Trzykrzyską, gdzie nastąpi rozpalenie stosu w godzinie śmierci Marszałka, według żałobnego ceremoniału, opracowanego przez Zw. Legionistów w Wilnie.

— Zarząd Koła Wileńskiego Z. O. R. wzywa swych członków do stawienia się w dniu 23 czerwca (niedziela) r. b., o godz. 18.45, na zbiorce w lokalu Związkowym, przy ul. Orzeszkowej 11-a m. 1, skąd nastąpi wymarsz na Górę Trzykrzyską, gdzie w godzinie śmierci s. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego będzie rozpalony stos.

Kronika telegraficzna

— HURAGANY W AMERYCE — W stacjach północno — zachodnich dały się znowu dotkliwie we znaki huragany. W Shields (stan Dakota Północna) ofiarą huraganu padła jedna osoba zabita i 2 ciężko ranione.

W Texarant (stan Texas) jest kilku zabitych i 15 rannych. W tem ostatnim mieście uległy zniszczeniu hangary lotnicze, a w nich 5 samolotów.

— W BADAJOZ wydarzył się niezwykle wy padek. Matka ogarnięta atakiem szału utopiła w nurtach rzeki Guadiany 3-je nieletnich dzieci.

— Z POLECENIA RZĄDU KANTONSKIEGO stracono w Swatow 35 komunistów. Wśród straconych znajduje się kilka młodych kobiet.

— W CZORAJ NAD POWIATEM KIELECKIM przeszła burza z piorunami. Jeden z piorunów uderzył w dom Antoniego Snochę we wsi Zręby, zabijając śpiących na strychu Snochę i Ludwika Szajnowskiego. Wskutek uderzenia pioruna spalił się dom mieszkalny i zabudowania gospodarskie.

— GESARZ ABISYŃSKI ZDEPONOWAŁ CAŁY SWÓJ MAJĄTEK osobisty, wynoszący 300.000.000 frs. fr. w bankach paryskich.

Wiadomości z Kowna

PREZES ZWIĄZKU WYZWOLENIA WILNA O STOSUNKACH POLSKO-LITEWSKICH.

„Musu Vilnius“ zamieszcza artykuł nowego prezesa związku Wyzw. Wilna, omawiający ostatnią mowę ministra Łozorajtisa, zwłaszcza jej ustęp dotyczący stosunków polsko-litewskich. Autor artykułu pisze:

„Biorąc pod uwagę oświadczenie min. Łozorajtisa, należy dojść do wniosku, że żadna zasadnicza zmiana kierunku tych stosunków nastąpić nie może, choćby dlatego, że wszelka inicjatywa na rzecz honorowego i sprawiedliwego uregulowania tych stosunków wyjść może tylko ze strony polskiej. Oni zerwali stosunki, oni winni uczynić propozycje, które mogłyby stać się podstawą do dyskusji choćby tylko w sensie prowizorycznego nawiązania stosunków. Nie widać jednak dotąd, by Polacy dostatecznie nas zrozumieli i by chcieli traktować z naszym narodem na równej stopie i by szukali sprawiedliwego wyjścia.

W dalszym ciągu autor artykułu pisze:

Z naszej strony musimy jednak zrozumieć, że nie możemy odgradzać się za pełnie od Polaków murem chińskim. Musimy bezpośrednio śledzić ewolucję polskiej myśli i czynów, abyśmy sami, kiedy będzie trzeba, mogli zmienić nasz stosunek. Również nie mamy czego obawiać się, jeżeli od czasu do czasu ukazują się u nas przedstawiciele państwa polskiego, polskiego społeczeństwa i prasy. Rozumiemy, iż wobec nowego zagrożenia pokoju Litwa musi wejść do łańcucha państw zdecydowanych, stać wspólnie na straży pokoju. Ta sytuacja może nas zobowiązać do utrzymania pewnych minimalnych stosunków ze wszystkimi sąsiadami. Właściwie, o ile interes ojczyzny i pokoju będzie wymagać jeszcze częstsze go odwiedzania się Litwinów i Polaków, to nie będziemy przeciwno temu bronić się, nie zamierzając wielkiej akcji narodowej — odzyskania Wilna.

W POSELSTWIE NIEMIECKIM WYBITO SZYBY

Prasa litewska podaje, że w poselstwie niemieckim w Kownie wybito kamieniami szyby. Sprawcą jest student 23-letni obywatel niemiecki Bercharđ, Karol, Alfons Mathensen, który ma być umysłowo chory. Policja Mathensena aresztowała.

Podziękowanie Pani Marszałkowej dla „Rodziny Wojskowej“

Zarząd Naczelny Stowarzyszenia „Rodzina Wojskowa“ otrzymał ostatnio od p. Marszałkowej Piłsudskiej za przesłane Jej kondolencje podziękowanie następującej treści:

„Z serca dziękuję wraz z córkami za okazane mi współczucie. — Aleksandra Piłsudska“.

KLINIKA CHIRURGICZNA UNIWERSYTETU ST. BATOREGO W WILNIE

zawiadamia, iż z dniem 25 czerwca zaprzestaje przyjęcia chorych. Otwarcie przychodni Kliniki nastąpi dnia 1-go września bież. roku.

Nagląca sprawa

Od p. Zygmunta Nagrodzkiego, którego łączą bardzo bliskie stosunki z rodziną s. p. Marszałka Piłsudskiego, otrzy maliśmy następujące sprostowanie pewnych nieścisłości w odcinku, zamieszczonym we wczorajszym numerze naszego pisma:

„We wczorajszym pióra p. Wł. Arcimowicza odcinku „Kurjera Wileńskiego“ p. 1. „Ta, która Wodzowi Narodu dała serce“ zauważyłem parę błędów, które pozwałam sobie sprostować.

Majątek Suginty, w którym prochy Matki Marszałka Piłsudskiego przez lat 50 spoczywały, położony jest nie w pow. Kowieńskim lecz w pow. łomżyńskim

Ślub rodziców Marszałka odbył się nie w r. 1861 lecz w 1863.

Brwaru (wytwórnia piwa) w czasie posiadania, Żuława przez Piłsudskich, nie było. Ludność miejscowa nazywała browarem — gorzelnię, połączonej z fabryką drożdży.

Pp. Piłsudscy mieli ogółem nie dziesięcioro lecz dwanaścioro dzieci.

Podczas pamiętnego pożaru Żuława w roku 1874, ogień wybuchł nie w spichrzu lecz na strychu domu mieszkalnego, t. zw. pałacu starego“.

Jesteśmy szczerze wdzięczni p. Z. Nagrodzkiemu za autorytatywne sprostowanie błędów, które autor odcinka przejął z całego szeregu książek, broszur i publikacji, którymi się posługiwał. List p. Nagrodzkiego dowodzi, jak pilną sprawą jest zrewidowanie całego, ogłoszonego drukiem, materiału faktycznego, dotyczącego Osoby i Rodziny s. p. Marszałka Piłsudskiego.

Temat ten będzie coraz bardziej pasjonował nietylko uczonych, ale i beletrystów, essayistów i feljetonistów, nie mających możliwości przeprowadzania żmudnych studjów badawczych. Należy im pracę ułatwić i dać źródłowo opracowane materiały do ręki. W przeciwnym bowiem razie grozi niebezpieczeństwo, że niektóre błędy, przez samo stałe powtarzanie, zakorzenią się i zajmą mocno miejsce, należne prawdzie historycznej. A wtedy walka z nimi będzie już bardzo trudna. (Red.)

—oOo—

Lew abisyński w Warszawie

WARSZAWA. (Pat.) Dziś przybył do ogrodu zoologicznego lew, którego cesarz abisyński ofiarował prezydentowi Rzeczypospolitej.

Piękne to zwierzę do dalszych dyspozycji przebywać będzie na terenie ogrodu zoologicznego w gmachu lwiatni.

Zbrojenia abisyńskie

RZYM. (Pat.) Stefani donosi: 23.000 karabinów, 700 karabinów maszynowych i 6.000.000 nabożów przewieziono z Dżibuti do Addis Abeby w ciągu ostatnich 18 miesięcy. Donosi o tem korespondent „Matin“ z Dżibuti.

Dnia 22 b. m. JEDYNA RESTAURACJA - OGRÓD

»ZACISZE«

ul. Mickiewicza 25, tel. 8-14

OTWARŁA LOKAL LETNI CAŁKOWICIE NOWOCZESNY

Wytwórnia kuchni. — Bar po 50 gr. — Przyjdźcie i zobaczcie.

Zjazd osadników wojskowych

Dnia 23 b. m. odbędzie się w Wilnie zjazd osadników z województw wileńskiego, nowogrodzkiego i białostockiego.

Porządek obrad przewiduje wymarsz osadników o godz. 9 z ul. Zygmuntowskiej do sali obrad w Izbie Przemysłowo-Handlowej przy ul. Mickiewicza 32, gdzie o g. 10-ej nastąpi otwarcie zjazdu.

Po przemówieniu poświęconem pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego zebrani wysłuchali sprawozdań przedstawicieli

rad wojewódzkich i powiatowych Związków Osadników, nad którymi wywiąże się dyskusja. Wybrane zostaną nowe władze, a po zamknięciu zjazdu uczestnicy przemarszerują do kościoła św. Teresy, celem złożenia hołdu Sercu Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Poza sprawami organizacyjnymi będą omawiane kwestje oddłużeniowe, sprawy przeniesienia działek nieżywojących, regulacja stanu prawnego osadnictwa i in.

SOWIECKA RODZINA

W Odesie odbywa się obecnie reklamowo-propagandowy („pokazatelnyj”) proces przeciwko rodzicom Izi Szora

O co tu właściwie chodzi?

W styczniu b. r. w Odesie znaleziono na ulicy 15-letniego włóczęgę — suchotnika z odmrożoną nogą i sparalizowaną ręką. Jak dotąd — wszystko w porządku. Dolegliwości życia włóczęgi częstokroć rujnują zdrowie, a więc nie można się dziwić, iż 15-letni włóczęga Izia Szor pewnego dnia został znaleziony w podobnie opłakany stanie.

W związku z tem zajściem można jednak zastanowić się nad zagadnieniem genety „bezprizornych” wogóle. Taki Izia Szor nie jest przecie odosobnionym zjawiskiem, lecz przykładem, ilustrującym losy dość licznych młodzieńców sowieckich. Skąd ta liczna rzesza młodzieńców-włóczęgów, mimo wszyśkich wysiłków poszczególnych urzędów sowieckich, mocno dająca się we znaki Z. S. S. R.?

Problem ten nie od wczoraj zajmuje umysły. Istnieje na ten temat obfita literatura. Nie chodzi tu, oczywiście, o konfrontację poglądów poszczególnych autorów (życzliwie albo wrogo usposobionych do Sowietów), o analizę krytyczną ich twierdzeń.

Mamy przed oczyma konkretny przykład: 15-letni włóczęga Izia Szor w roku 1935, w 18 roku „dyktatury proletariatu”, znaleziony na ulicy w Odesie z odmrożoną nogą i sparalizowaną ręką. Na marginesie tego wypadku można przeprowadzić pewną analizę zjawiska „bezprizornych”, wyprowadzić pewne wnioski.

Według praw natury nie ulega wątpliwości, iż każdy „bezprizorny”, a więc i wyżej wymieniony Izia Szor, miał ojca i matkę. Wychodząc z tego założenia odpowiedni urząd sowiecki przeprowadził dochodzenie w celu ustalenia rodziców młodzieńca. Przypuszczał, oczywiście, że albo już nie żyją albo znajdują się w takich opłakanych warunkach, iż nie mogą opiekować się własnym dzieckiem.

Trudno przecie wyobrazić sobie, iż dziecko zamożnej rodziny prowadzi tryb życia włóczęgi i nocuje w ryszotku. Z opowiadań Izi Szora wynikało, iż ma matkę, zamieszkałą w Kijowie. Szanowa matka, pani Szorowa-Niemirowska nie raczyła jednak odpowiedzieć na listy chorego syna. W ciągu czterech miesięcy listy chłopaka-suchotnika, przebywającego w szpitalu w Odesie, do „kochanej mamusi” w Kijowie, pozostawały bez odpowiedzi.

Ustalono jednak, iż oprócz matki, Izia Szor posiada również ojczulka, któ-

ry wcale nie umarł, lecz żyje, mieszka w tej samej Odesie, gdzie syna jego znaleziono w ryszotku, i nawet, jako reżyser filmowy, dobrze zarabia: pan Michał Szor, ojciec Izi, zarabia 1000—1200 rubli miesięcznie.

Historja Izi Szora nie pozbawiona jest wszakże pierwiastku humorystycznego. Michał Szor rozwiódł się ze swą żoną. Nie odczuwał jednak żadnej chęci łożyć na utrzymanie swego syna. Pierwsza żona Michała Szora znowuż odczuwała chęć powtórnego zamążpójścia, ale właśnie syn przeszkadzał. Toteż niepożrebny rodzicom syn został wydany do domu rodzicielskiego i stał się włóczęgą... Michał Szor zaś poślubił inną kobietę, jego pierwsza żona powtórną wyszła za mąż.

Nie można twierdzić, iż rodzice pozostawili swego syna wcale bez opieki. Zna leżli dla niego odpowiedni przytułek: znajomy — dyrektor domu poprawczego-wychowawczego Sokołow, na prośbę macochy przyjął Izie do swego zakładu. E pizod ten rzucza zresztą jaskrawe światło na pewne „stosuneczki” w odnośnych zakładach i instytucjach sowieckich. Rodzice chcą się uchylić od wykonania obowiązku alimentacji swego syna — proszę bardzo! — znajomy dyrektor zakładu wychowawczego-poprawczego po przyjacielsku pozbawia ich tego kłopotu i przyjmuje młodzieńca na „kazienne” utrzymanie w swoim zakładzie. Ładny obrazek zwyczajowy...

Może ktoś zapyta, czy ten Izia nie popełnił czasem jakiegoś czynu przestępnego, bowiem zakład wychowawczo-po-

prawczy to przecież nie pensjonat dla dzieci.

Właśnie prokurator sowiecki rozpytywał o to Michała Szora. Odpowiedź: „Owszem, Izia skradł „pudełko cukierków u ojezyna...” („Śmiech na widowni” notuje prasa sowiecka).

Ze wszystkich bohaterów tego zdarzenia najbardziej zrozumiała wydaje się rola macochy Izi. Słusznie, czy też nie słusznie przyzwyczajaliśmy się do tego, iż od macochy można oczekiwać czynów nieładnych. Jeżeli macocha w ten ohydny sposób pozbawiła się pasierba, każdy powie: „Przecież to macocha!” Mniej już zrozumiała jest rola ojca. Coprawda nie brak również w innych krajach ojców, uchyłających się od wykonania obowiązku łożenia na utrzymanie osoby najbliższej. Świadczy o tem chociażby art. 201 naszego K. K. Odpowiednie przepisy znajdujemy i w innych współczesnych ustawodawstwach karnych. Jednak uchylenie się od tego obowiązku jest w Z. S. S. R. zjawiskiem masowym.

Czytamy naprz. ostatnio w „Izwiestjach”, iż setki robotnic przemysłu tekstylnego w Moskwie złożyły skargi sądowe spowodu uchylania się ich byłych mężów od łożenia na utrzymanie ich dzieci.

Prasa sowiecka prowadzi ostatnio ostrą kampanję przeciwko takim rodzicom, przytaczając jaskrawe przykłady braku elementarnej miłości ku osobom najbliższym. Otóż naprz. taki inżynier Włodzimierz Zabołotny: zarabia miesięcznie tysiące rubli. Płacił miesięcznie za utrzymanie syna swego Leopolda 54 ru-

bie, a kiedy syn poważnie zachorował, prowadził liczne procesy aby uniknąć dodatkowego obciążenia opłatami na rzecz syna... Obrazek obyczajowy: była żona inżyniera Zabołotnego ma na utrzymaniu chorą matkę, niezdolną do pracy siostrę i chorego syna. Pracować nie może, bo musi opiekować się matką, siostrą, synem. Na utrzymanie syna otrzymuje 54 ruble miesięcznie, byłby mąż zarabiał tysiące... Też przykład sowieckiej rodziny.

Ostatnio obserwujemy w Z. S. S. R. systematyczną restaurację dawnych wartości. Do rzędu tych ostatnich należy również rodzina. Wzorowa rodzina, wzorowe życie małżeńskie — znowu staje się ideałem życia społecznego. Przeciwno zaniedbaniu obowiązków rodzicielskich walczy się ostatnio zapomocą środków karnych. Jednocześnie widzimy zaostrożenie represji karnej w stosunku do przestępców małoletnich. Jak widać walka z przestępczością małoletnich, jak dotychczas, nie dała pożądanego wyniku. Główną przyczyną zaś klęski w tej walce, zdaniem miarodajnych kół sowieckich, jest upadek rodziny. Nie ulega wątpliwości, iż koncepcja ta o tyle nie jest pozbawiona słuszności, o ile los takich „dorosłych podrzutek” jak Izia Szor wydaje się być przesadzony. Jednak w szalonym ataku prasy sowieckiej na rodziców, zaniedbujących swe dzieci, tkwi pewna przesada.

Oczywiście taki Michał Szor, to zwykły łotr, jak słusznie zaznacza publicysta sowiecki Tur. Ale czy to łotrstwo poszczególnych rodziców jest zjawiskiem samoistnym oraz jedynym źródłem zjawiska „bezprizornych”?

Dlaczego to „łotrstwo rodziców” przyjęło właśnie w Sowietach taki masowy charakter? Czyżby przypadkowo? Publicysta Tur kpi z inżyniera Zabołotnego, który gwoli kariery wyrzekł się swego ojca, powołując się na rzekomą różnicę poglądów politycznych, jednocześnie jednak odmawia wsparcia choremu synowi. Powołując się na to, że niby ma na utrzymaniu ojca staruszkę... Niewątpliwie „zwykły łotr”.

Ale, czyżby czasem taki „łotr” nie był wynikiem warunków, kiedy uchodziło za cnotę obywatelską i opłacało się wyrzekać swego ojca? Czy reżym polityczny, który popierał dzieci, wyrzekających się ze względów materialnych swych ojców, może wziąć za złe, że także ojcowie ze względu na materialnych wypierają się swych dzieci?

Spectator.

PREMIJOWANE KSIĄŻECZKI OSZCZEDNOSCOWE

3. SERJI

PKO

PREMIJE:

- 1000
- 500
- 250
- 100

WKLADKA MIESIĘCZNA 8.- ZŁ.

JUŻ 30 LIPCA

PREMIJOWANIE KSIĄŻECZEK Z OPLACENIAMI DO DNIA 2 LIPCA WKLADKAMI ZA IIKI KWARTAŁ b. r.

KAZDA KSIĄŻECZKA Z REGULARNIE OPLACANEMI WKLADKAMI BIERZE UDZIAŁ W PREMIJOWANIU. A NIEZALEZNIE OD ILOSCI WYLOSOWANYCH PREMIJ, PO 9% LATACH PRZYNOSI KWOTE 1000 - ZŁ.

Złóż ofiarę na pomnik Marszałka Piłsudskiego w Wilnie
konto P. K. O. 146,111

Wiosenne święto wsi białoruskiej („Kupalle”)

(Zwyczaj i wierzenia ludu gm. zośniańskiej, pow. postawsk.)

Obrzędy i zwyczaje wsi białoruskiej są mało znane szerszym kołom polskiego społeczeństwa. A przecie życie duchowe tej wsi jest bardzo bogate. Niech o tem bogactwie tradycji ludowej posłuży jeden wycinek z życia tej wsi, a mianowicie obchód wiosennego święta „Kupalla” (Sobótka) i związanych z nim zwyczajów i wierzeń.

Nasi przodkowie Słowianie, jak i inne ludy aryjskiego pochodzenia, przedstawiali sobie słońce, jako wiecznie gorejące koło, — okrąg, które było dla nich kalendarszem, zegarkiem i regulatorem życia. Dla Słowianina — myśliwego, lub rolnika — zamieszkującego w dawnych czasach niedostępne puszcze i knieje naszych ziem, słońce było błogosławieństwem, któremu należało się cześć boska.

Dlatego też nasi przodkowie znali aż kilka odmiennych świąt na cześć słońca,

które w różnych porach roku miały swój odmienny charakter w zależności od tej funkcji, jaką spełniało słońce.

I tak, na przykład, z początkiem wiosny przodkowie nasi oddawali cześć bogu-słońcu, nazywając go **Swarogiem** — darcą światłości; **Dazbogiem** — Stworzycielem deszczu; **Jarytem** — dającym wzrost zasiewom wiosennym (stąd nazwa jarzyny). A na początku letniej pory, gdy słońce najsilniej ogrzewa ziemię, kąpało w swych promieniach wszelkie jej owoce, obchodzono uroczystość na cześć **Słońca-Kupaly**. Było to najładniejsze i najuroczystsze święto wiosenne, z którym aż po dziś dzień wiąże się w ludowej tradycji mnóstwo zwyczajów, wierzeń i bardzo ładnych pieśni.

Po dziś dzień w fantazji naszych ludzi noc sobótka (kupalnickaja noczka) spowita jest czarodziejskim płaszczem tajemniczości, pełna zagadek i nieopisanego lęku. Tej nocy kwitnie, jak mówi prastara tradycja, kwiat paproci, który przynosi szczęście ludziom, kto go bowiem znalazł i zerwał, ten stałby się właścicielem wszelkich ukrytych skarbów podziemnych. Cała trudność polega na tem, że odszukać ten kwiat nocą

nie tak łatwo, zwłaszcza, że wszelkie złe moce strzegą go bardzo pilnie i zawzięcie. Raz do roku zbierają się różne czarownice i wiedźmy na wspólną konferencję na Łysej górze i tam robią rozmaite zmywy i zaklęcia przeciwko ludziom.

Dlatego przeźorny gospodarz nie wypuści nigdy tej nocy konia z chlewa na pole, i na wrotach chlewa (obory) musi zawsze zawiesić gromnicę, którą znajduje nieraz na jutro pogryzioną zębami szczerbatej wiedźmy.

Ludowa tragedia mówi, że tej nocy mogą przechodzić z miejsca na miejsce kwiaty, grzyby, cała roślinność, zwierzęta mogą porozumiewać się między sobą mową ludzką, lecz ten tylko z ludzi mógłby tę mowę zrozumieć, kto by miał przy sobie czarodziejny kwiat paproci.

Tej nocy również dziewczęta i chłopcy mogą przy pomocy różnych tajemniczych wróżb odgadnąć swą dolę i skłonić ku sobie serce, jakiej tylko zechcą osoby. Nie więc dziwnego, że w fantazji naszej młodzieży noc ta jest owiana erotyzmem i czaarem miłości.

Wieczorem przed świętym Janem zbiera się nasza młodzież w jakieś chaty we wsi i długo naradza się, jak urzą-

dzić pochód przez wieś i jakie wybrać miejsce na polu dla rozłożenia ogniska. Formuje się pochód, który płynie powoli przez wieś, jak wzbudzona rzeka, zabierając z sobą po drodze wszystkich, kogo tylko napotka. Chłopcy wyrwają sadzone na Zielone Świątki koło chat gospodarzy brzoźki i miosą je wysoko w rękach przez wieś, a dziewczęta pobrawszy się za ręce, maszerują na przodzie, śpiewając różne starodawne obrzędowe piosenki, które stwarzała poezja ludowa w związku z tą uroczystością jak naprz.:

„Siahońna ' w nas Kupalniczyk zautra Jan
A wyhanim my chłopczykau na wyhan
Zabaczmy my kaho można z ich żanié
Taho dzieukaj budziem mahezy abdarýć“
i t. d.

Nareszcie już wyszli na najwyższy pagórek w życiu, chłopcy rozpalają z przyniesionych brzoźek ognisko a dziewczęta, pobrawszy się za ręce i otoczywszy chłopców półkołem, zaczynają nową obrzędową piosenkę:

„Palicie lamy wialkije
Pużajcie wiedźmy latuczyje
Kab pa życie nia fatali
Kab dabru nam nia taptali“.

A gdy ognisko zapłonie, biorą się

Pierwsza niemiecka łódź podwodna

Nie od rzeczy będzie — w związku z zamierzoną przez Niemcy budową 25 ultranowoczesnych łodzi podwodnych — wspomnieć o pierwszym podwodnym wehikule zbudowanym przed niespełną 100 laty (1850 r.) i wypróbowanym w porcie kiłkońskim.

WILHELM BAUER — WYNAŁAZCA

Wynalazca pierwszej niemieckiej łodzi podwodnej był niejaki Wilhelm Bauer. Długie miesiące spędził on nad konstruowaniem pudła, które miało być pierwszym zbudowanym przed niespełną 100 laty (1850 r.) i wypróbowanym w porcie kiłkońskim.

Wynalazca — wbrew tradycji wszystkich zwykle zapoznawanych przez ogół wynalazców — znalazł nadspodziewanie szerokie poparcie wśród ludności północnych prowincji niemieckich. Składki publiczne na budowę pierwszej łodzi podwodnej sypały się obficie. Zwłaszcza hojnie łożyli na ten cel marynarze wszystkich stopni, począwszy od palaczy okrętowych, kończąc zaś na admirałach.

Dzięki tej ofiarności wynalazca nie potrzebował borykać się z trudnościami finansowymi. Łódź podwodna została szybko wykonana i zamontowana.

PIERWSZY U—BOOT

Oczywiście w porównaniu z dzisiejszymi acydzielami techniki morskiej i wojennej ten pierwszy u—boot, spuszczonej 1 lutego 1851 r., na wodę w porcie kiłkońskim nie przedstawiał się imponująco. Z naszego, dzisiejszego punktu widzenia ta pierwsza bauerowska konstrukcja była niezgrabnym, ciężkim, prymitywnym gratem, zgóry skazanym na katastrofę. Dla ówczesnych jednak ludzi, tłumnie zebranych w porcie kiłkońskim w dniu 1 lutego 1851 r. pierwsza łódź podwodna była cudem pomysłowości i techniki. Tłoczono się więc na brzegu przystani kiłkońskiej, gapiąc się na podłużne żelazne pudło, wynurzające się z wody.

Żelazne cygaro miało 8 metrów długości i 2 metry szerokości. Większą część jego znajdowała się pod wodą. Na powierzchnię wystawało zaledwie pół metra łodzi. Pośrodku wystającej części łodzi widniał duży kwadratowy otwór, który po drabince, schodziło się w głąb wehikulu, poczem zaciągano się otwór odpowiednio

dopasowaną żelazną pokrywą. Z tyłu widniała duża śruba okrętowa, mająca wprawiać całą maszynę w ruch postępowy.

START

Gdy niecierpliwość wyczekujących niecierpliwego widowni 3 mężczyzn zaczęła się przejawiać coraz głośniejszymi okrzykami, ukazało się na widowni 3 mężczyźni: wynalazca Bauer wraz z dwoma pomocnikami. Trójka ta miała stanowić pierwszą załogę pierwszej łodzi podwodnej, wyruszającej w pierwszą podwodną podróż.

Było to ryzyko ogromne. Nawet dziś, przy różnorodnych udoskonaleniach i wysokiej technice, nikt z marynarzy, wyruszających w podróż podwodną nie może zarezyć, że wróci żywy i cały, że nie pęknie jakaś śruba, że nie przestanie działać jakaś napozór drobna, lecz w gruncie rzeczy bardzo istotna część mechanizmu i że cała wspaniała łódź podwodna nie spocznie na wieki na dnie oceanu, jako sławna trumna. Cóż dopiero było mówić o pierwszej łodzi, w której nawet za szczeblne dopasowanie pojedynych części płytów i blach żelaznych nie można było ręczyć?

Trzej ludzie wsiedli przez ziejącą lukę do łodzi i zaciągnęli za sobą pokrywę. Wśród okrzyków zebranej publiczności łódź zaczęła się zanurzać. Po chwili znikła z powierzchni wody.

POD WODĄ

Po zanurzeniu się U—Boot, przybrała — wbrew wszelkim oczekiwaniom — pozycję pionową, a jednocześnie pod stopami 3 mężczyzn zaczęła bulgotać przesączająca się w najlepsze woda. Po różnych manipulacjach i kręceniu różnych korb udało się wprawdzie Bauerowi przywrócić poziome położenie łodzi. Temu — mniej woda sączyła się w dalszym ciągu i to ze wszystkich spojów jednocześnie. Musiano zabrać się do ręcznych pomp. O podróży dalszej mowy być nie mogło. Chodziło już tylko o uratowanie życia.

Na górze też widocznie zorientowano się, że coś tam nie w porządku i zaczęto opuszczać w dół liny i łańcuchy, usiłując zaczepić za kadłub łodzi i wyciągnąć łódź do góry. Łódź zanurzona była na kilkanaście metrów. Długo jednak nie udawało się zahaczyć łodzi łańcuchem.

URATOWANI

Tymczasem w łodzi wody przybywało, zaś powietrza ubywało. Niefortunnemu wynalazcy i jego towarzyszom groziła śmierć przez uduszenie. Los jednak jednak ulitował się nad biedakami. Udało im się jakoś wypchnąć pokrywę i wydebyć się na powierzchnię. Nieprzytomnych ludzi zabrały niezwłocznie łodzie ratunkowe.

NEW.

Czy wiecie Pp. Myśliwi???

Reforma budowlana przy parcelacji rządowej

Dla uniknięcia zbyt wielkiego obciążenia gospodarstw osadniczych kosztami zabudowań, ministerstwo rolnictwa i reform rolnych przeprowadziło rewizję dotychczasowej polityki w dziedzinie zabudowania osad stałych w wyniku akcji parcelacji rządowej.

Obliczenia wykazują, że wobec teraz niejszej ceny ziemi oraz dochodów rolnictwa, obciążenia, płynące z tytułu zabudowania, nie mogą być wyższe, jak 400—500 zł. na ha. Stąd dla osad do 12 ha koszty budynków nie mogą przekraczać 6.000 zł., natomiast dla osad ponad 12 ha, wysokość tej sumy może być podniesiona do 8.000 zł.

W związku z temi obliczeniami, przewidziany jest, począwszy od roku bieżącego nowy typ budynków drewnianych

dla nowopowstałych osad z parcelacji rządowej. Jako materiał budowlany przewidziane są: **świerk i jodła**, na poszycie dachu domu mieszkalnego przewiduje się **dachówka palona**, bądź też **plyty azbestowo-cementowe**. Natomiast na pokrycie dachów budynków gospodarskich mają być użyte **gonty**, względnie wyżej wymienione płyty. Budynki tak budowane są ciepłe, suche, oraz mogą być natychmiast zamieszkałe. Nadmienić należy, że osadnik może zbudować swoją parcelę budynkami murowanymi, o ile warunki materiałne mu na to pozwolą, z tem jednak, że różnicę pomiędzy kosztami zabudowań murowanych, a kosztami przewidzianych zabudowań drewnianych, pokryje z własnych funduszy.

ŚWIATOWEJ SŁAWY

Wilno — Zastępstwo B. S. A. — Mickiewicza 9
Największy skład w Polsce części zamiennych i akcesoriów.
Prospekty i cenniki na żądanie.

TRENCZYŃSKIE CIEPLICE

Niskie ceny ryczałtowe umożliwiają **każdemu** leczenie: reumatyzmu, dny, ischiasu, neuralgii i stanów pozaskrzepowych. Informacje: Ręprez, Trenczyńskich Cieplic, Kraków, Jana 18, parter

ARTRETYK może się stać inwalidą

Bo dolegliwości artretyczno-reumatyczne, jako wynik przesyceństwa organizmu kwasem moczowym, oraz powstałe na tem tle stany zapalne powodują bóle, zniekształcają stawy, utrudniają ruchy, powodują stopniowo utratę zdolności do pracy, a w niektórych wypadkach mogą doprowadzić nawet do kalectwa.

Ziola Magistra Wolskiego „REUMOSA“, zawierające niezmiernie rzadką roślinę chińska Schin-Schen usuwają kwas moczowy, łagodzą bóle, regulują przemianę materji, przez co stają nową racjonalną leczenie przy cierpieniach artretycznych, reumatycznych i bólach ischiasu.

Ziola ze znak. och. „REUMOSA“ do nabycia w aptekach i drogerjach (składach aptecznych).

Wytwórnia Mag'ister E. WOLSKI, Warszawa Ziola 14, m-1.

chłopcy z dziewczynami za ręce i zaczynając skakać naokoło ognia, śpiewają taką **piosenkę**:

„Oj Łada Wiasna
Jak-ża ty krasna
My dzieciaki śpiawajem
Ciabie szczyra wltajem
My molady z saboju
Wiesialimsia wiasnoju
Paplaskajem ruczkami (klaskają w ręce)
Paskaczema nożkami (skaczą przez ognisko)
Hraje sonca jasnienika
Nam bracieńki krasnienka
Staniem kwietki zbieraci
I wianoczeki splataci
Dla maludoj parańki
Jaryty i Ładonki“

Po odśpiewaniu tej piosenki cała młodzież siada na trawie dookoła płonącego ogniska i zaczyna śpiewać pieśń za pieśnią o swem pierwszym gorącym kochaniu, o rozłące i zdradzie, o niewierności małżeńskiej i różnych sprawach życia, związanych z rodziną, żoną i dziećmi.

Długo tak śpiewa nasza młodzież rozmaite piosenki o swem szczęściu i o swej niedoli, a razem z nią śpiewa całe pole, śpiewają łąki i kwiaty, śpiewają bujne

niwy młodego zboża radosny hymn młodości i wiosny.

Nie przeto dziwnego, że szal miłości zaczyna opanowywać młode serca rozmierzonych junaków. Zaczynają oni wtedy garnać się bliżej do dziewcząt i łowić je w swe silne objęcia.

Pieśń chóralna wkrótce milknie; słychać jeszcze tylko wesoty śmiech i gwar rozrabianej młodzieży. Młode podrostki jak ich nazywają u nas: „padszywancy“, chwytają z dogorywającego ogniska żarzące się głownie, i dla postrachu różnych wiedz i czarownic, rozrzucają je na wszystkie strony.

Wkrótce dziewczęta, jak przestraszone kuropatwy, rozbiegają się na wszystkie strony po zielonych miedzach wśród młodych zasiewów i giną prędko z oczu pod osłoną nocy.

Tam gdzieś mijają się one rosą pszenicy lub żyta, tam zbierają kwiaty, szukają kwiatu paproci i robią różne kabalistyczne zaklęcia, przywołując sobie na pomoc nocne duchy, wiedzmy i czarownice.

To jest jedna noc w roku, w której dziewczyna, skoro opuści ognisko, musi pozostać samotną; nie wolno wtedy do

nikogo słowa przemówić, bo w przeciwnym razie jej wróżba nie będzie miała żadnego skutku, opuszczają ją wszelkie nocne tajemnicze duchy i nie przyjdą z pomocą nawet na żadne zaklęcia.

Dlatego uciekają tą nocą dziewczęta od chłopców, jak od najgorszego wroga i chcą za wszelką cenę zachować milczenie.

Alę chłopcy rozproszywszy się po wszelkich dróżkach i przejściach, schowani po miedzach i niwach młodego zboża, czają na nie, jak myśliwi na swą zdobycz i zagarniają w swe objęcia, jak rybę z mętnej wody do siatki. I biała ta dziewczęta, która trafi w objęcia silnego chłopca wśród pola; wyciąga ją i wypieści, ile tylko zdoła wytrzymać a wtedy trudno jej nie pisać, lub nie jęknąć, a skoro to stanie się przepadła nadzieja odgadnięcia swej doli i zobaczenie swej przyszłości.

Większość jednak dziewcząt unika tego niebezpieczeństwa i umie bardzo przebiegle i chytrze zaciierać za sobą ślady i pogoń w błęd wprowadzać, wtedy wróża już sobie używając wszelkich sposobów. Wróżb tych jest niezliczona ilość tak że nawet wymienić ich nie sposób.

Na marginesie.

WSTYD!

Uczciwy wilanin z kośćmi wrosł w tutejszy grunt wileński, nie może się nadziwić, czego te różne wycieczki i turyści szukają w Wilnie? Przyjadą — i lażą po ulicach, na dachy się gapią, po kościołach chodzą, każdą cegiełkę wydziewiają; tu jeden z drugim popatrzy, tam kodaczkami pstryknę, ówdzie w ścianę czy inny tynk pakiem popuka — i odjeżdżają zadowoleni i syci wrażeń. A po nich przyjeżdżają inni, to swojacy, to znów Niemcy, słowem — zagrańca, a potem wypisują w swoich gazetach: piękne, uroczyste zabytki, sztuka i inne niestworzone rzeczy, o których wielu wilaninom ani się słyszało.

Gdyby nie klan przewodników, też nie zaw sze na wrywkę znających Wilno, jak własną kieszeń, wycieczkowicze często musieliby sami odkrywać Wilno poraz niewiedzieć który, z jego zabytkami i urokiem. Przeciwny, szary wilanin, zahaczony zmienacka pytaniem o obiekty, godne obejrzenia, po dłuższym namyśle, informuje:

— Ano, chyba góra zamkowa i trzy krzyże. A potem kościoły...

I tu już koniec. Jakie kościoły? A kto ich tam wie. Wszystkie ładne, wszystkie katolickie. A na Mikołaja litewski kościół. A gdzie trzy krzyże, tam Franciszkanów pochowano, co to ich bolszewicy zastrzelili. Gdyby tak jednak zapytać drugiego wilanina, informację potwierdziłby z tą różnicą, że pod trzema krzyżami leżą nie Franciszkanie, a misjonarze i nie bolszewicy ich zastrzelili, a zamęczeni litewscy poganie, kiedy jeszcze katedry nie było.

Reszta informacji, bardziej tylko skąpa, utrzymanyaby była w tymże guście, z taką samą wnikliwą i dokładną znajomością rodzimego miasta.

A okolice?

Owsem, znajome. Kalwarja i Werki. Po nary i inne bliższe, dokąd nie ciężko udźwignąć antałek piwa, kilka flaszek i stosowną porcję zakąsek. Ładnie bo tam, ładnie. Trawa, drzewka, płaszki też śpiewają. A w niektórych miejscach tak równo że i serwety z podkładaniem rozścielać nie trzeba: kieliszki i flaszki prościutko się trzymają, wódka się nie wylewa. — Autobusy i statki chodzą, do domu człowiek zawsze trafi.

Ktoś podobno powiedział: „Niema proroka we własnym kraju“. Naciągając za włosy to powiedzonko do własnych przypadków, mogłobyśmy się dogadać, że cięskawe, uroczyste Wilno nie jest ciekawym i uroczym dla znaczej części jego mieszkańców. Nie ciekawi go. Z gazet czasem dowiadują się, że są w Wilnie rzeczy ciekawe, a szacowne. Sami jednak tych rzeczy nie widzą, mimo, że chodzą codziennie koło nich, że nalażą im one poprosła na nos.

Dobrze że wycieczki oprowadzają przewodnicy, że prywatny wilanin bardzo rzadko bywa nagabywany o swoje miasto. Bo niechby tak wilanin wziął za spytki — byłoby wstydu, — było!

Niektóre, na przykład, tej nocy chcą koniecznie podłożyć sobie pod głowę męskie kałesony, gdyż wtedy ujrzą we śnie swego sądownego, lub położy się w łóżku nie zdejmując jednego bucika, jeśli na jutro spostrzeże że obie nogi są bosc i buciki ustawione w parze, to jest znak najlepszy że ta dziewczyna zamąż w tym roku wyjdzie i t. d.

Jak widzimy białoruska ludowa twórczość przybrała tę noc w mitologiczny czar różnych przesądów, wierzeń, które wplotła w swe pieśni i zwyczaje ludowe stwarzając szereg obrzędów, którymi aż po dziś dzień nasz włościanin sławi wszechpotężną siłę **Dziedboga-Słónce**.

Pomimo pogańskiego pochodzenia tego święta widzimy w nim ukrytą głęboko racjonalistyczną wdzięczność i miłość do przyrody, która odzywa się w sercu każdego człowieka na wiosnę, a zwłaszcza u włościanina, który tak mocno czuje się z nią związanym, że na prawdę do święta aż po dziś dzień sugeruje wszystkich ludzi swą siłą młodości i radością.

Włodzimierz Bierniakowicz.

Otwarcie Biblioteki Im. Wróblewskich

Faktycznie była ona już od lat szeregu przystępna dla pracujących umysłowo, ale z oficjalnym otwarciem czekało, aż się wszystko pomieści i zharmonizuje: Instytut Badań Europy Wschodniej i Biblioteka, Fundacja Tadeusza Wróblewskiego, w której gmachu Instytut obrał sobie siedzibę wspólnie z Komitetem, opiekującym się fundacją, pracującym nad zagadnieniami ziem b. W. Księstwa Litewskiego i Wschodu Rzeczypospolitej.

Zebrani w dużym lokalu, ozdobionym portretem fundatora, weszli na piękną, białą schodową, poprzedzani przez J. E. Arcybiskupa Jafbrzykowskiego, który w asystencji ks. Mościckiego dokonał poświęcenia. Wśród obecnych w wojewoda Jankowski.

W dużej sali Bibliotecznej przemówił pierwszy rektor U. S. B. W. Staniewicz, podnosząc znaczenie instytucji, powstałej z gorliwej i ofiarnej pracy całego życia. Ś. p. T. Wróblewskiego, około którego podczas najgorszego ucisku narodościowego w końcu zeszłego wieku gromadziła się elita społeczeństwa polskiego i formowała opinię, oraz kształtowała się odpór rusyfikacyjnemu zamiarom rządu rosyjskiego.

W zastępstwie prez. Komitetu prof. M. Dziedzicki przemawiał red. L. Abramowicz, kreśląc szczegółowo pracę życia i ofiarnej pracy całego życia. Ś. p. T. Wróblewskiego, około którego podczas najgorszego ucisku narodościowego w końcu zeszłego wieku gromadziła się elita społeczeństwa polskiego i formowała opinię, oraz kształtowała się odpór rusyfikacyjnemu zamiarom rządu rosyjskiego.

W zastępstwie prez. Komitetu prof. M. Dziedzicki przemawiał red. L. Abramowicz, kreśląc szczegółowo pracę życia i ofiarnej pracy całego życia. Ś. p. T. Wróblewskiego, około którego podczas najgorszego ucisku narodościowego w końcu zeszłego wieku gromadziła się elita społeczeństwa polskiego i formowała opinię, oraz kształtowała się odpór rusyfikacyjnemu zamiarom rządu rosyjskiego.

Po odczytaniu przez p. Wiszniewskiego depezy od p. Min. Jędrzejewicza, Akademii, dyr. Dembego, Biblij. Jagiellońskiej, dyr. Kuntze, Biblij. Straszyna, dyr. Rygla, Biblij. Poznańskiej, Ossolineum, Centralnej Wojskowej, Publicznej w Warszawie, Raczynskich w Poznaniu,

Wilno z hołdem na Wawel

Pociąg popularny do Krakowa

Delegatura Ligi Popierania Turystyki w Wilnie organizuje pociąg popularny pielgrzymkowy do Krakowa pod hasłem „Wilno z hołdem na Wawel”. Odjazd pociągu nastąpi 1 lipca o godz. 14.10, powrót do Wilna 4 lipca o godz. 22.20. Pociąg ten organizuje Związek Oficerów Rezerwy, Rodzina Urzędnicza Urz. Wojewódzkiego, Dyrekcja Lasów Państwowych i Kola Akademickie. Nieznaczna ilość miejsc, która jeszcze pozostała, zakupić można w biurze Podróżny Orbiś, tel. 8.83 i Wagon-Lits Cook, tel. 10.42. Cena przejazdu tam i spowrotem, z kilkogodzinnym zatrzymaniem się w Częstochowie w drodze powrotnej oraz opłatami za przewodnika, przejazdy autobusowe i tramwajowe na Sowińce i spowrotem oraz zwiedzanie pamiętek i krypt, wynosi zł. 17.20.

Szkoły Głównej Handlowej, Bydgoskiej Miejskiej, Politechniki we Lwowie, Tow. Naukowego we Lwowie, Tow. Przyj. Nauk w Gdańsku i Przemysłu, Bibl. Min. Oświecenia, Muzeum Wielkopolskiego w Poznaniu, Bibl. Judaistycznej w Wilnie, Krakowskiego, Poznańskiego i Pomorskiego Tow. Bibliofilów i Kół Bibliotekarzy, od Miłośników Książki z Krakowa, od prof. Estreichera, Ordynacji Zamjowskich, Bibl. Sejmu i Senatu i wielu osób prywatnych — w których wszyscy składali Biblioteczce i Fundacji Im. Wróblewskich życzenia szczęśliwego rozwoju i owocnej pracy w myśl ideałów założyciela, syna tej ziemi, bojownika słowem i pracą o wolność słowa, wyznania i narodowości, przeciw ciasnym nacjonalizmom, zebrani opuścili salę udając się na dół by obejrzeć zgromadzone zbiory.

Małe, ale bardzo umiejętnie zebrane i zharmonizowane muzeum, dające przegląd ludzi, (portrety) i malarstwa zeszłego wieku w Wilnie, rycin, wydawnictwa i bardzo ciekawe zbiory masonskie, bodaj najbogatsze w Polsce, przedstawiają obfity materiał do badań nad przeszłością miasta i jego mieszkańców. Zebrani oglądali je nie po raz pierwszy z zaintrygowaniem, oraz spoglądali na odwołany z pietyzmem gabinet ś. p. Wróblewskiego, jaki Mu przez lat tyle służył do pracy i przyjmowania grona Szubrawców, Klubu, wskrzeszającego tradycje Wszechnicy Batorowej z epoki Śniadeckich.

Hel. Romer.

Wystawa sprawozdawcza Wydz. Sztuk Pięknych U. S. B.

Doroczna wystawa prac o charakterze szkolnym ma oczywiście inny wyraz, niż jakkolwiek impreza malarzy, wystawiających na własną odpowiedzialność. Chodzi tu o zaprezentowanie rocznego dorobku szkoły, metod i wyników wspólnej pracy pod kierownictwem profesorów, a nie o wyróżnienie tych czy owych domniemyanych talentów.

I tak od drugiego piętra zaczynając oglądamy prace malarzkie I kursu. Są to owoce niejednokrotnie pierwszej znajomości z farbą olejną; główne zadanie to opanowanie pędzla, wykształcenie obserwacji barw, pogodzenia farby z rysunkiem. Analogiczne zadania widzimy na kursie II-im, gdzie akty, malowane kilku zaledwie barwaniami, mają nauczycieł młodych adeptów sekretów plastyczności. — Równoległa pracownia pejzażu i martwej natury również zdaje się stawiać podobne założenia. Przynajmniej słowno, unikający jaskrawych kolorów tych prac przemawiałyby za tem.

Kontynuacja tego na kursie III-im przynosi już akty nieraz piękne modelowane. Obok kompozycja — pomysłowa raczej, niż umiejętna na kursach młodszych, tu rozwiązuje postawione sobie zagadnienia nieraz ciekawe i skomplikowane. W ten sposób powoli wzbogaca się malarzkie pojmowanie świata, zaostrza się spostrzegawczość, a subtelnie pomysłowość studentów. Wiele z tych prac — niejednokrotnie już dowodów umiejętności — mało powie widzowi nie wyrobionemu, dla malarza jednak są tam sprawy pasjonujące — to pierwsze triumfy i klęski przyszłych mistrzów...

Wreszcie kurs IV. Kompozycja o charakterze dekoracyjno — monumentalnym, pejzaż, martwa natura. (Nb. uderza niska ilość i mała różnorodność prac portretowych). Tu już kilka pracowni równoległych i jakkolwiek niezawsze może poszczególni studenci wybierają sobie mistrza trafnie i zgodnie ze swym tempem i temperamentem artystycznym, to jednak widac wyraźne różnice już nie tylko między pasjonującą się sprawami analityczną — barwnymi pracownią prof. Szturmana, a salą kompozycyjną prof. Śleździńskiego, ale nawet i między bliższymi już sobie pracownikami pozostałymi. Oczywiście nie będziemy liczyli tu na plus, że uczniowie „robią pod Jamontą”, albo „pod Nie-

siołowskiego” — nie, zresztą prac takich jest stosunkowo niewiele. Natomiast po budzące oddziaływanie wrażliwości artystycznej danego profesora, a z drugiej strony — jego „własnych” zastrzeżeń i skrupułów malarzskich wpływa niewątpliwie kształtując.

Tu zresztą podkreślić trzeba specjalną cechę uczelni wileńskiej. Ubogo zaopatrzona, nie może sobie pozwolić na obfitość pracowni równoległych, tak jak to widzimy gdzieindziej. Student jest więc mocno ograniczony w doborze tego co mu „odpowiada”. Rozumieją to profesorowie i obok rzetelności pracy jako drugą cechę dominującą należy podkreślić *liberalizm*. Niema nałamywania uczniów. Nawet w pracowni prof. Śleździńskiego spotykamy prace czasem nie więcej zależne od mistrza, niż obrazy niektórych malarzy Plastyków. Wpływa tu może (obok silnych, zarysowujących się indywidualności) i to, że sam mistrz ostatnio ruszył na nowe poszukiwania formalne, co moglibyśmy obserwować choćby na Wystawie Plastyków. Z pracowni tej chcielibyśmy zanotować niektóre kompozycje bardzo piękne w swym stosowanym kolorystyce, i o wyrobionej fakturze, oraz — raczej jako ciekawostkę dziennikarską — tematykę społeczną niektórych *parneaux*.

Żeby już skończyć z malarstwem — jeszcze sala p. Domarewa. Jest to praca dyplomowa, studja do niej, rysunki i t. p. Oczywiście, należy ocenić umiejętność i rzetelność artystyczną absolwenta, ale kompozycja całości wydaje się nam dość mechaniczna.

Na uwagę zasługuje pracownia rzeźby. Nie widzimy w niej tyle, co w roku ubiegłym prac samodzielnych, dowodów iniejuływy artystycznej i t. d., ale zasta nawijająca jest — jak by to nazwać — wprost *zajadłość* młodych rzeźbiarzy. Oto wystawione są prace w granicach! Kiedy i jak ci studenci zdążyli się tego nauczyć i to wykonać — chyba po nocach? I tu obserwujemy t. zw. „zadatkę”, które zdają się wróżyć, że za parę lat można będzie powiedzieć, iż pracownia rzeźbiarska miała w 1935 r. dobry materiał na artystów, a nie tylko liczone indywidualności. Najmniej może inwencji widzimy w pracy nad zestrojeniem rzeźby i architektury. Pomniki, wodotryski i t. p. za-

gadnienia urbanistyczne są dziś muzyką przyszłości, ale dla jutrzejszych artystów — niejmy nadzieję staną się przecież wreszcie sprawą realną!

Taką sprawą realną jest już dziś grafika. Wobec rozpowszechnienia i zbanażowania nawet szeregu motywów nowego plakatu podkreślić należy wysiłki pracowni uniwersyteckiej. W dziale drzeworytów i kwasorytów wysoką technikę, zwłaszcza w pracach wielobarwnych lub kilkotonowych wykazują studenci i studentki kursów starszych.

Uzupełnia wystawę dział fotografii artystycznej, oraz ekspozycje pracowni kilimów. *jm.*

Cement „Wysoka“

po cenach konkurencyjnych

poleca

M. DEULL Wilno, Jagiellońska 3

telefon 8-11

Żywe pomniki Im. Marszałka

Na terenie granicznej gminy prozrockiej w kilku miejscowościach ludność własnymi siłami przystąpiła do budowy „żywych pomników” im. Marszałka Piłsudskiego. W gromadach powstały komitety, które wzięły na siebie obowiązek wysadzania alei drzewami jesionowymi na pewnych odcinkach. Na granicy ZSRR, w Zabaciu, teje gminy, przyśląpiono do budowy kopca im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

W dniu zakończenia oficjalnej żałoby narod.

W dniu 23 czerwca, jako w dniu zakończenia oficjalnej żałoby narodowej po zgonie ś. p. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego, odbędzie się w Ostrej Bramie, o godz. 9.15, uroczyste nabożeństwo, na które Komenda Garnizonu zaprasza przedstawicieli władz, organizacji i społeczeństwa.

Zakończenie repartycji 3 proc. premj. pożyczki inwestycyjnej

Wobec tego, że termin repartycji 3% Poż. Inwest. upłynął, podania w sprawie repartycji nie będą już przyjmowane przez delegata do spraw 3% Premj. Poż. Inwestycyjnej.

W pielęgnacji cery
najważniejsze
jest mydło

Nie osiągnie Pani dobrych wyników w pielęgnacji cery, używając nieodpowiedniego mydła. Więcej nawet: złe mydło przedstawia poważne niebezpieczeństwo dla skóry. Dobre mydło Elida 7 Kwiatów przez swe własności kosmetyczne jest nieodzownym warunkiem pielęgnacji cery. Wybitnie łagodne, zbadane i polecane przez specjalistów, czyni cerę piękniejszą, czystsza, delikatniejszą.

MYDŁO

BADANE
DERMATOLOGICZNIE

ELIDA

CHWIŁA BIEŻĄCA W ILUSTRACJI

Straszna katastrofa kolejowa w Anglii. Lokomotywa pociągu poczesnego, który na stacji Welwyn najechał na pociąg poczesny z Newcastle.

Fenomenalny skoczek niemiecki Trossbach, który zdobył mistrzostwo w skoku.

Nowe znaczki pocztowe.

Anglia—Aryka w jednym dniu. Angielskiemu konstruktorowi samolotów pik. Percivalowi na lotnisku w Croydon urządzono tryumfalną owację z okazji przelotu Londyn—Oranża—Londyn w ciągu jednego dnia. Jak opowiadano, lotnik jadł pierwsze śniadanie w Londynie, drugie śniadanie zjadł w Afryce, a na obiad znów przyleciał do Londynu.

Mur chiński, wzniesiony w odległych wiekach przeciw ewent. najazdowi na Chiny od północy, utracił obecnie swą wartość, jako środek obrony. Jak wiadomo, obecnie przed tym murem rozłożyły się obozem wojska japońskie.

Pobór rekruta w Niemczech. Po ogłoszeniu ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym, w Niemczech przystąpiono do poboru rekruta i pierwszej musztry od czasu wojny światowej. Poborowi podlegają obecnie roczniki 1914 i 1915 — pierwszy będzie odbywał normalną służbę wojskową, drugi — zostanie zaciągnięty do przymusowej służby pracy.

Walka o mistrzostwo Europy w ciężkiej wadze. 21 h. m. w Berlinie odbyła się walka o mistrzostwo Europy w wadze ciężkiej. Walczyli Niemiec Wincenty Hower z Belgijczykiem Piotrem Charles. Na ilustracji obaj przeciwnicy: Hower (na lewo) i Charles (na prawo).

Elastyczne sygnały komunikacyjne. Będące dotychczas w użyciu w Paryżu sygnały świetlne spowodowały tyle wypadków, że obecnie władze miejskie zainstalowały na ich miejsce elastyczne sygnały komunikacyjne z gumy. Młodzież szkolna w pierwszych dniach po zainstalowaniu sygnałów, miała wielką uciechę, próbując na wszystkie strony ich wytrzymałość.

Tradycyjna walka. Co roku słuchacze instytutu technologicznego w Massachusetts staczają oryginalną walkę. Ubrani w średniowieczne stroje, usiłują oni stąpnąć na wysmarowanym tłuszczem walcu. Nazwiska tych, którzy wygrają w tych oryginalnych zawodach, wnoszone są do księgi pamiątkowej — rocznika instytutu.

Cesarz Hirohito. Cesarz Japonji Hirohito, który zaaprobował ekspansję w Chinach, sfotografowany w chwili opuszczania gmachu w Tokio, w którym się odbyła konferencja na ten temat.

Ulubiona księżniczka. W Anglii cieszy się wielką popularnością księżniczka Margareta — Rozalja, najmłodsza córka księżstwa Jorku, która niedawno w Aldershot w otoczeniu tysięcy dziatwy szkolnej, brała udział w odbywającym się tam wielkim festynie historycznym.

Z kościoła. W Kamp'ae (dolna Austria) ludność do dzisiaj chodzi do kościoła w dawnych, ładnych strojach ludowych. Zdjęcie przedstawia właśnie włościan, wychodzących z wiejskiego kościoła po skończeniu nabożeństwa.

Uroczystość rzemieślnicza. Co kilkanaście lat w Żywcu odbywa się oryginalna uroczystość „Przenosiny cechu zbiorowego”. Na zdjęciu fragmenty pochodu, który przeciągnął ulicami miasta: cech ślusarzy w pochodzie, ze znakiem cechowym — obrymym kluczem (na lewo) oraz na prawo — stary obraz cechu krawieckiego z XVIII wieku.

Zmotoryzowany sport. Motoryzacja zatacza coraz szersze kręgi, obejmując niektóre dziedziny sportu. Na ilustracji zwoleńnik pływanca na desce (surlingu), ciągnięty przez motorówkę.

Lilipucie wojsko Mussoliniego. We Włoszech młodzież faszystowską zaprawia się do rzemiosła wojennego od najmłodszych lat. Od 6-go roku dzieci uosą się już obchodzenia się z karabinem. Na ilustracji — dzieci podczas ćwiczeń z karabinami.

Abisyńska naręczona. Zamane Work, córka cesarza Abisynji Haile Sellassie, zaręczyła się z jednym z książąt abisyńskich. Egzotyczna naręczona wybiera się w podróż do Europy w celu zakupienia tu sobie wyprawy ślubnej.

Na straży cnoty i moralności. Na większych plażach zagranicą wprowadzono specjalnych strażników, którzy bacznym okiem obserwują wszelkie nowości z zakresu mody kąpielowej i często zabraniają lansowania najmłodniejszych trykotów. Na ilustracji jeden z takich strażników namyśla się, czy aby zbyt wydekoltowany kostium kąpielowy jednej z pań nie obraża moralności publicznej.

Królowa włoska. Królowa włoska Helena (na lewo) w otoczeniu świty udaje się na wystawę, której otwarciu dokonał król Wiktor Emanuel.

Nowalje. Pierwsze jagody w tym sezonie truskawki, już ukazały się na rynku i jak zwykle w takich wypadkach, każdy ze szczególnym upodobaniem i smakiem je tę nowalję, tem smaczniejszą, że narazie kosztuje dość drogo.

Wiadomości gospodarcze

Luka w spółdzielczości rolniczej

W obrocie artykułami rolniczymi, na drodze od producenta do konsumenta, staje aparat handlowy, w zależności od rodzaju artykułów oraz charakteru obrotu. Jest mniej czy więcej rozbudowany. Niewątpliwie potrzeba dostarczenia towaru konsumentowi w odpowiedniej formie, ilości, miejscu i czasie, stwarza te warunki, w których rozwija się aparat handlowy, czerpiąc, zależnie od okoliczności, mniejsze lub większe zyski. O ile rola, jaką spełnia aparat handlowy w rozprowadzaniu artykułów rolniczych wśród warstw konsumentów nie da się za kwestjonować o tyle koszt tych czynności aparatu handlowego, zwłaszcza obecnie przy bardzo wielkim spadku cen, płaconych za towar producentowi, już niejednokrotnie w opinii rolniczej spotykał się z nieubłaganą krytyką.

Powstaje problem zmniejszenia kosztów pośrednictwa handlowego przez wprowadzenie w strukturę handlu prywatnego spółdzielczo-rolniczego aparatu wymiany, który z włożonych nań obowiązków musiałby wywiązywać się w interesie producenta i konsumenta. Zysk z pośrednictwa tego aparatu nie powinien przekraczać wartości świadczonych przez niego usług.

Stworzenie jednak spółdzielczo-rolniczego aparatu wymiany, któryby przejął na się rolę dotychczasowego handlu prywatnego, winno się oprzeć na innym założeniu niż to, na jakim opiera się dotychczasowy handel spółdzielczy, reprezentowany przez spółdzielnie rolniczo-handlowe. Zakres działania tych spółdzielni, zwłaszcza na terenie województwa wschodnich, w znacznym stopniu obejmuje sprzedaż artykułów nierolniczych, jak nawozy sztuczne, żelazo, maszyny, narzędzia rolnicze, sól, nafta, mydło, tytoń i t. p. oraz takie artykuły rolnicze, jak nasiona zbóż, lnu, trawy, koźnice, kłębki, które są nabywane przez samych rolników.

Handel artykułami przemysłowymi, nabywanymi przez rolników, w niektórych spółdzielniach rolniczo-handlowych sięga ponad 55% ogólnego obrotu handlowego i jest dziewięciokrotnie większy od handlu ziemiopłodami, których obrót w stosunku do ogólnego obrotu spółdzielni stanowi 6%. W obrocie ziemiopłodami pokazną pozycję zajmuje materiał siewny. Handel artykułami rolniczymi, przeznaczonymi na rynek dla celów konsumcyjnych i przetwórczych, stanowi pozycję stosunkowo nieznaczną, przyczem w ostatnich latach znaczna część obrotu zbożem, przeznaczona na rynek, w niektórych spółdzielniach stanowi obrót z Państwowymi Zakładami Przemysłowo-Zbożowymi.

Oczywista, że ten zakres działania spółdzielni rolniczo-handlowych oddaje niezmiernie ważne usługi rolnictwu, tem niemniej jednak stwierdzić należy, że nie sięga on bezpośrednio do konsumenta i to w zakresie tych artykułów rolniczych, które są spożywane przez ludność miejską. Przeto nie może on pełnić roli czynnika, regulującego różnicę poziomów cen, płaconych producentowi za sprzedany towar i płaconych przez konsumenta za towar nabywany. A przecież, powstająca na tej drodze wymiana różnic poziomu cen stanowi zysk z pośrednictwa kosztownego handlu prywatnego.

Żeby dokładnie zdać sprawę z kształtowania się warunków, w których znajduje się rolnik, zbywający swoje artykuły, należy pokrótce uświadomić strukturę handlu artykułami rolniczymi.

Sprzedaż artykułów przez rolnika odbywa się w sposób różnorodny. Po pierwsze — istnieje pewna możliwość sprzedaży towarów, jak: jaja, masło, grzyby, wę-

dliny, owoce, jarzyny i t. p. bezpośrednio konsumentowi, bądź też detalicznie. Możliwość ta jest jednak ograniczona przydatnością towaru do bezpośredniego spożycia oraz pojemnością dostępnych pod względem odległości lokalnych rynków zbytu. Do stałego zaopatrywania konsumenta artykułami rolniczymi, przydatnymi do bezpośredniego spożycia, dowóz towarów na rynek tylko w niektóre dni tygodnia, jak to ma miejsce obecnie, nie wystarczy. Konsument, zwłaszcza większych ośrodków miejskich, już nie może wiać o wielkomiłośniej, skłonny jest na bywać artykuły spożywcze codziennie i w mniejszych ilościach, płacąc nawet stosunkowo wyższe ceny, aniżeli nabywając większe ilości towaru raz czy dwa razy tygodniowo. Sprostać tym wymaganiom konsumenta rolnik może tylko wówczas, gdy będzie posiadał własny spółdzielczy aparat handlowy, któryby obejmując za kresem działania przede wszystkim artykuły rolnicze, przydatne do bezpośredniego spożycia, zwiększył płaszczyznę bezpośredniej styczności rolnika z konsumentem.

W sprzedaży artykułów, które, zanim znajdują się w formie nadającej się do spożycia, muszą ulec pewnej przeróbce, jak zboże, zwierzęta rzeźne i t. p., rolnik, siłą rzeczy, zmuszony jest sprzedawać towar bezpośrednio rzemieślnikowi: młynarzowi, rzeźnikowi i t. p., który towar ten poddaje procesowi przeróbki. Niestety, taki obrót towarowy od rolnika bezpośrednio do odpowiedniego rzemieślnika, celem dalszej przeróbki należy do wyjątków. Przeważnie zaś towar zanim trafi do rąk rzemieślnika, przechodzi przez kilku pośredników, obciążony znacznymi kosztami pośrednictwa.

Po dokonaniu odpowiedniej przeróbki przez rzemieślnika towar trafia do handlu detalicznego bezpośrednio, bądź za pośrednictwem hurtowników bądź innych pośredników. Widzimy więc, że artykuły rolnicze, zanim przejdą od rolnika do konsumenta są obciążone znacznymi kosztami pośrednictwa, które, łącznie z kosztami przeróbki, podrażają cenę gotowych do spożycia artykułów.

Celem zmniejszenia kosztów pośrednictwa handlowego, zwłaszcza w obrocie inwentarzem rzeźnym, niejednokrotnie były czynione przez rolnictwo próby zmontowania spółdzielczego aparatu wymiany. Próby te jednak trwałych rezultatów nie dały, a to ze względu na niezbyt sprzyjające okoliczności wśród których aparat spółdzielczy musiał działać. Przede wszystkim zakres działania aparatu spółdzielczego nie obejmuje całości obrotu danej grupy towaru, lecz tylko pewną część i to tę, która najczęściej zamyka się w granicach od producenta do pośrednika, skupującego towar. O ile pośrednik

prywatny, naprz. w zakresie handlu inwentarzem rzeźnym, dzięki ściślejszej więzi, jaka łączy go stosunkami handlowymi z rzemieślnikiem rzeźnikiem i detalicystą, potrafi utrzymać siebie w jednym z ogniw mechanizmu obrotu, o tyle spółdzielnia, prowadząca skup inwentarza, a nie mająca silnej więzi z odbiorcami towaru, zostaje po krótszym czy dłuższym czasie wyrzucona pod nawias mechanizmu obrotu, z przykrą niespodzianką dla jej organizatorów. Tak było w rzeczywistości: większość naszych spółdzielni dla handlu inwentarzem rzeźnym upadła dla tego, że nie potrafiła wytworzyć silnej więzi z odbiorcami towaru.

Doświadczenie zatem wskazuje, że spółdzielczy skup inwentarza rzeźnego, lub innych artykułów rolniczych, wymagających pewnej przeróbki nie może być oderwany od dalszej fazy obrotu towarowego, która odbywa się na drodze od pierwszego pośrednika, skupującego towar, do detalicysty, sprzedającego go konsumentowi. Najważniejszą częścią tej dalszej fazy obrotu dla wszelkich artykułów, jest rozprowadzenie towaru przez handel detaliczny wśród konsumentów. Stąd wypływa wniosek następny, że sprawnego działania spółdzielczo-rolniczego aparatu wymiany, umożliwiającego zmniejszenie kosztów pośrednictwa, nie da się osiągnąć bez uwzględnienia całkowitej fazy obrotu towarowego, a przede wszystkim bez zmontowania spółdzielczego systemu handlu detalicznego oraz przy artykułach rolniczych, wymagających dalszej przeróbki — bez zmontowania spółdzielczego aparatu przetwórczego, nadającego tym artykułom formę przydatną do spożycia.

Dlatego też dalszy rozwój spółdzielczości rolniczej, która dotychczas zdała egzamin z dobrą oceną tylko na odcinku mleczarskim, oprócz tego nastawienia i zakresu działania, jaki posiadają obecnie spółdzielnie rolniczo-handlowe, powinien odbywać się właśnie w kierunku zmontowania systemu handlu detalicznego i przetwórstwa artykułów rolniczych. W pierwszym rzędzie powinny być podjęte próby tworzenia spółdzielczego handlu detalicznego, obejmującego artykuły przydatne do bezpośredniego spożycia, jak: jaja, nabiał, miód, owoce, grzyby, ziemniaki, jarzyny i t. p. na terenie większych ośrodków miejskich. Poza tym także rolniczy ruch spółdzielczy powinien przejawiać tendencję w kierunku tworzenia aparatu przetwarzającego artykuły rolnicze, a obejmującego młyny, piekarnie, olejarnie, wędliniarnie, masarnie i t. p. Dopiero gdy ta luka w spółdzielczości rolniczej zostanie wypełniona, możliwość oddziaływania rolnictwa na zmniejszenie kosztów pośrednictwa wydanie się zwiększy.

S. S.

Subskrypcja 3 proc. premijowej pożyczki inwestyc. w bankach państw.

Charakterystyczne tło na subskrypcję 3 proc. Pożyczki Inwest. pod względem subskrybujących war. w społecznych w bankach państwowych rzucają dotychczasowe obliczenia statystyczne dokonywane przez biuro delegata do spraw 3 proc. Poż. Inwest.

W Banku Gospodarstwa Krajowego subskrybowano 40.619 osób, na ogólną sumę 24.611.400 zł., z tego 8.044.700 zł. obligacjami Pożyczki Narodowej. Przeciętna subskrypcja wynosiła 605 złotych.

W Państwowym Banku Rolnym subskrybowano 13.268 osób, na ogólną sumę 4.234.300 zł., z tego 848.800 zł. obligacjami Poż. Nar. Przeciętna subskrypcja wyniosła zł. 319.

W P. K. O. subskrybowano 12.113 osób na ogólną sumę 3.980.400 zł., z tego 1.390.450 zł. obligacjami Poż. Nac. Przeciętna subskrypcja 328 zł.

W Banku Gosp. Kraj. subskrybowali głównie: przemysł na sumę zł. 8.515.900, pracownicy prywatni (prócz pracowników Banku) — zł. 7.147.900 dalej różni subskrybenci (ciężkie i drobne kapitaliści) — 1.489.100 zł., handel — 1.077.300 zł., wolne zawody — 871.000 zł., instytucje ubezpieczeniowe — 645.000 zł.

W Państwowym Banku Rolnym na pierwszy plan wybijają się pracownicy prywatni z sumą 1.674.000 zł., dalej przemysł — 347.000 zł., różni — 167.000 zł., rolnictwo — 126.400 zł.

W Pocztowej Kasie Oszczędności subskrybowali: handel na zł. 734.500, przemysł — 638.200 zł., rzemiosło — 499.200 zł., właściciele nieruchomości — 282.100 zł., rolnictwo — 265.200 zł., różni — 241.800 zł.

Z placówek banków państwowych pierwsze miejsce zajmuje Oddział Warszawski P. K. O., Bank Gospodarstwa Krajowego w Warszawie i Katowicach.

Akcja subskrypcyjna odbywała się w placówkach banków państwowych z nadzwyczajną sprężystością, ku zupełnemu zadowoleniu rzeszy rzesz subskrybentów, wynoszących zgórą 66.000 osób.

Z Funduszu Pracy w Wilnie

Wobec ciągłych nieporozumień i niewłaściwego kierowania korespondencji — Wojewódzkie Biuro Funduszu Pracy w Wilnie wyjaśnia, że naskutek wejścia w życie z dniem 1 kwietnia r. h. przepisów Rozporządzenia Prezydenta z dnia 24 października 1934 r. o połączeniu Funduszu Bezrobocia z Funduszem Pracy (Dz. U. R. P. Nr. 94 poz. 849.) Komitet Funduszu Pracy Województwa Wileńskiego w Wilnie oraz Zarząd i Biuro Obwodowe Funduszu Bezrobocia w Wilnie zostały zlikwidowane natomiast kompetencje obu tych instytucji przejęło Wojewódzkie Biuro Funduszu Pracy w Wilnie, działające w ramach Statutu Funduszu Pracy, nadanego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 marca 1935 r. (Monitor Polski z dnia 1 kwietnia 1935 r. Nr. 76 poz. 109).

Wojewódzkie Biuro mieści się w lokalu przy ul. J. Jasińskiego Nr. 7 m. 4, tel. 538, 1286 i 661 (Referat Ewidencji u. Subocz Nr. 22). — Konto czekowe w P. K. O. dla wpłat ustawowych Nr. 144.999 oraz dla ofiar dobrowolnych w Banku Gospodarstwa Krajowego — Oddział w Wilnie rachunek czekowy Nr. 638.

SŁYNNNE NA CAŁY ŚWIAT
SIARKOWE I JODOWE

**KAPIELE BŁOTNE
KEMERI**

(ŁOTWA) 1838—1935.

Leczenie od 27-go maja przez cały rok.

Niezerównane skutki przy reumatyzmie, dnie, neuralgii, ischiasie, chorobach kobiecych, serca, stawów i skórnych; wybitne skutki przy chorobach żołądkowych, narządów trawiennych, wątrobie, pęcherza żółciowego, kamienia żółciowego, nerki i nerwowych, jak również bronicznie, astmie, zwądnieniu tętnic, podwyższonym ciśnieniu krwi, otyłości, bezdzietności.

W wypadku, gdy ratując zdrowie, straciliście już wszelką nadzieję, wszystkiego próbowaliście, nie zapominajcie że „Kemer“ złagodzi wasze boleści i niemał zawsze da całkowite wyzdrowienie, co w niezliczonych wypadkach już się zdarzyło.

Wspaniały park i przepyszne wybrzeże, codzienne koncerty pierwszorzędnej orkiestry symfonicznej, biblioteka i czytelnia, dobrze urządzone pensjonaty i wille, tanie osobne pokoje — nawet chorym o bardzo skromnych środkach umożliwiają kurtację w „Kemer“.

Racjonalną kurację, mieszkanie, opiekę lekarską i wszelkie leki można mieć już za 185 zł. miesięcznie.

Bezpośrednia komunikacja kolejowa Warszawa—Ryga.

Cena: I klasa ca. Zł. 86.—, II klasa ca. Zł. 58.— i III klasa ca. Zł. 41.—.

Z Rygi do Kemeru godzina jazdy koleją.

Blisze informacje: Łotwa, Kemer, Zarząd leczniczy.

WĄTROBA JEST FILTREM DLA KRWI

W wątrobie wytwarza się żółć i spływa do kiszki. Gdy wskutek zastój żółci tworzą się w niej osady i zbijają się w twarde grudki (PIASEK ŻÓŁCIOWY). — gdy na grudkach osiadają sole wchodzące normalnie w skład żółci, a na nich odkładają się wciąż nowe osady, — grudki stale powiększają się, a w rezultacie powstają KAMIENIE ŻÓŁCIOWE.

Kuracja ziołami „CHOLEKINAZA“

polega na pobudzeniu wątroby do normalnej czynności i reguluje przemianę materji.

Broszury bezpłatne wysyła laboratorium fizjologiczno-chemiczne

CHOLEKINAZA H. NIEMOJEWSKIEGO

Warszawa, Nowy Świat 5 oraz apteki i sklepy apteczne.

OD REDAKCJI

„KOLUMNA LITERACKA“ z przyczyn technicznych nie mogła się ukazać w dzisiejszym numerze.

Wieści i obrazki z kraju

Szkoła Przemysł.-Rzemieślnicza w Mołodecznie

Dobry rzemieślnik jest nie tylko ważkim czynnikiem w życiu gospodarczym naszego kraju, lecz także na pewnym odcinku — reprezentantem kultury kraju nazwano. Rzemiosło nasze, jeśli chodzi o wyroby na eksport, nieste-

Wejście do Szkoły Rzemieślniczej, nazwanej „Ośrodkiem Przemysłowo — Rzemieślniczym“ w Mołodecznie.

ty, nie stoi na należytych poziomach. Wskutek braku odpowiedniej organizacji i przeszkolenia zawodowego rzemieślnik pozostawiony jest samemu sobie.

To powoduje, że wyroby rzemiosła tutejsze go nie mają rynku zbytu, wskutek tego wytworzona nadprodukcja stwarza zastój w rzemiosle zaś rzemieślnik przeważnie cierpi materialną niedzę.

Tę przykrą dla rzemieślnika sytuację doskonale zrozumiał Powiatowy Cech Mieszany Rzemieślników Chrześcijańskich w Mołodecznie, na którego czele od lat wielu stoi wybitny organizator rzemiosła st. cechu p. Stanisław Potrzebowski, odznaczony za pracę na tem polu Krzyżem Zasługi i wraz z Zarządem Powiatowym OMP, którego również jest prezesem, powołał do życia Szkołę Przemysłowo - Rzemieślniczą w Mołodecznie, której koncesjonariuszem jest wydział Okręgowy OMP.

Nauka w szkole trwać będzie 4 lata i obejmować będzie działy: ślusarsko-kowalski, mechaniczny, stolarstwo, ciesielstwo i tokarstwo drzewne. Do szkoły przyjmowane są bezpłatnie dzieci wszystkich rzemieślników, należących do Cechu w Mołodecznie, następnie — po 2-je dzieci najbardziej potrzebujących rodziców nie rzemieślników

z każdej gm. pow. mołodeczniańskiego i 2-je najbiedniejszych dzieci z Cechu żydowskiego w Mołodecznie. Przy szkole mieścić się będzie bursa dla uczniów, obliczona na około 150 łóżek, a w niej sale: gimnastyczna, biblioteczna i czytelnia. Poza tem projektowane jest założenie przy szkole spółdzielczego sklepu przetworów szkolnych.

W pierwszym roku szkoła będzie się utrzymywała z własnych funduszy, natomiast w latach następnych poczynione będą odpowiednie starania o subwencje. Sprawa subwencji była już poruszana na odbytej niedawno konferencji cechów w Mołodecznie. Dyrektor Izby Rzemieślniczej w Wilnie, p. Młynarczyk, na jednej z poprzednich konferencji oświadczył, że na cel ten posiada 5 tysięcy zł., jednakże stanowi sko jego dzisiejsze odbiega od poprzedniego bowiem niedawno oświadczył, iż potraktuje sprawę powyższą przychylnie, jeżeli omawiana szkoła przejdzie pod szyld Instytutu Rzemieślniczego. Wobec takiego stanowiska p. dyr. Młynarczyk postanowiono poczynić starania o subwencję w Wydziale Okręgowym OMP w Wilnie. Jak wiadomo przy cechu istnieją już poza wyżej wymienioną szkołą następujące placówki społeczno - gospodarcze: Dokształcająca Szkoła zawodowa i Rzemieślnicza Kasa Spółdzielcza. Rzemiosła w Mołodecznie mają troskliwego opiekuna w osobie p. starosty Mirosława Olszewskiego, któremu wdzięczni rzemieślnicy, zorganizowani w Cechu, nadali dyplom członka honorowego. Ww.

—§—

Oddz. Polskiego T-wa Historycznego ma powstać w Grodnie

Pod przewodnictwem gen. Litwinowicza i przy udziale delegata głównego Polskiego T-wa Historycznego z Warszawy, mjr. Laskowskiego, odbyło się w Grodnie zebranie organizacyjne, mające na celu zawiązanie oddziału grodzieńskiego Polskiego T-wa Historycznego. Wiąże się to jednocześnie z projektem zakończenia w Grodnie ogólnopolskiego zjazdu historyków, który odbędzie się we wrześniu w Wilnie. Zebranie uchwaliło powołać komisję organizacyjną, która poczyni wszelkie przygotowania, tak by do czasu zjazdu definitywnie stworzyć już oddział Polskiego T-wa Historycznego. Do komisji tej weszli: dyr. gimnazjum żeńskiego Niedźwiedzka, dyr. archiwum państw. Studnioka, płk. dypl. Furgalski jako przewodniczący, kpt. Jellenta i kierownik biblioteki państwowej Jankowski.

ODCISKI usuwa bezpowrotnie plaster Salvator aptekarza W. Borowskiego Żądać w aptekach i składach aptecznych

MOTOCYKLEB·S·A Nigdy nie zawodzą. Wilno, zastęp. B. S. A. Mickiewicza 9

Jan Kuszel i Eugenjusz Bałucki

70

PRZEGRANA

Powieść współczesna

— Tak, chłopcze. Zakpił z nas, jak z małych dzieci — mówił Perkins z nietajoną goryczą. — Ty, Bob, Stark i ja... i ja! — powtórzył z pasją, uderzając dłonią o stół — we czwórkę nie mogliśmy go upilnować na takiej małej przestrzeni, jak park Łazienkowski!

Niemniej wzburzony Archie starał się nie okazać nurtujących w nim uczuć i z przesadnym zainteresowaniem oglądał swoje paznokcie.

Siedzieli obaj dłuższy czas w milczeniu. Obaj myśleli o tem samym, żaden z nich nie mógł znaleźć ani jednego słowa, któreby miało jakikolwiek sens w tej sytuacji.

— No i co? — Archie przerwał milczenie.

— Nic.

— Wyjedziemy?

— Nie.

— Więc na cóż czekamy?

Stary Anglik podniósł oczy na towarzysza:

— Słuchaj, Archie — zaczął — sprawa jeszcze nie jest może całkiem przegrana. Możemy się jeszcze odbić.

— W jaki sposób?

— Gordon tu wróci. Nie przerywaj — dodał szybko, widząc przeczący ruch Archiego. — Mówię ci, że Gordon tu wróci. Jeśli nie dla czego innego, to dla dziewczyny.

— Dla tej pięknej panny?

— Tak.

— No i cóż mu zrobimy?

— Muszę ci powiedzieć, poco Gordon pojechał do Afganistanu. Chodzi mu o pewne dokumenty, w których posiadanie może wejść łatwo na miejscu. Gdy będzie miał je w ręku, potrafi wymusić na naszym rządzie wszystko.

— A czegoż on chce?

— To właśnie dziwne, że dla siebie nic. To jest w stylu Gordona. Żąda tylko zupełnego desinteresementu rządu Jego Królewskiej Mości w wewnętrzne sprawy Afganistanu.

— Dziwny człowiek. Cóż go Afganistan obchodzi? — mruknął Archie i dodał: — Kto mu tam potrafi odebrać te dokumenty.

— Siłą na pewno nie. Ale mamy inny sposób.

— Jaki?

— Powiem ci, gdy przyjdzie czas. Narazie czekajmy, czy wróci i starajmy się być pierwszymi, którzy o tem będą wiedzieli.

Zaległo milczenie. Perkins przymknął oczy i coś rozważał, jego nieodstępny i najbliższy pomocnik napozór flegmatycznie palił fajkę, wypuszczając gęste kłęby dymu.

— Okazja może się nie nadarzy — Archie wypowiedział myśl, która go mocno niepokoiła.

— Pewności niema, chociaż założyłbym się dwa do jednego, że jeszcze spotkamy tu Gordona.

— Goddam! — burknął Archie. — Im dłużej zastanawiam się nad jego ucieczką, tem większą pretensję mam do wywiadu polskiego.

— Nie masz racji, chłopcze. Pilnowanie Gordona było naszą sprawą. Niema co ukrywać — wystrych-

Mołodeczno

— Wspaniała manifestacja religijna Bożego Ciała w Mołodecznie. Święto Bożego Ciała w Mołodecznie miało w br. niezwykle uroczysty charakter. Po nabożeństwie w kościele parafjalnym odbyła się tradycyjna procesja do ołtarzy, urządzonych przed Ośrodkiem Zdrowia, Magistratem, na rampie kolejowej i przed kościołem parafjalnym. Procesję prowadził ks. Łozowski w asyście ks. prof. Krukowskiego i ks. kap. Zawadzki, udział zaś w procesji wzięli: Starosta pow. Olszewski, dowódca garnizonu płk. Wiatr z oficerami, burmistrz Ryłski, sfery urzędnicze, przedstawiciele organizacji społecznych, bractwa kościelne niezliczone rzesze wierznych oraz kompanja honorowa piechoty z orkiestra.

Rudziszki

— Sylwetka miasteczka. Po trzechmiesięcznej obserwacji, chciałbym skreślić sylwetkę tego miasteczka. Na pierwsze wejście, dość miłe dla oka, pozatem śpiące i ciemne (może dlatego śpiące, że ciemne). Naokoło są sosnowe lasy, powietrze suche, zdrowe. Brak wody. Jest trochę letników. Od strony zachodnio-południowej przytyka do samych Rudziszek las sosnowy, nazwany „Dziewiczym Borem“. Jest to jakby park rudziski, z którego jednakże korzystać nie można, bo umieszczona tablica na skraju lasu ostrzeża, że chodzenie po lesie bez karty wstępu jest surowo wzbronione. Czyżby nie właściwszy był wstęp bezpłatny i napis, wzbudzający szacunek lasu i pouczający w kilku wierszach, jak należy kochać leśną naturę.

W Rudziszkach mieści się Urząd Gminny, trafić do niego z dworca łatwo, bo prowadzi chodnik kamienny. Poza tem miasteczko jest bez chodników; światła niema żadnego, a przydałoby się przynajmniej kilka lamp naftowych w pewnych punktach.

Jest 5-klasowa publiczna szkoła powszechna, której klasy rozmieszczone są w czterech chałupach. Plac pod budowę szkoły gmina ma nawet dość duży jednak nieproporcjonalnie do placu malutkie są fundusze, tak że o wystawie niu szkoły narazie niema mowy. Inicjatywy w tym kierunku miejscowe społeczeństwo nie wykazuje, a potrzebni do tego są ludzie z inicjatywą i energją.

A jak życie towarzyskie? Nie ma „mojej“ platformy. A znalazłoby się w Rudziszkach 20—30 osób, które przy chęciach, wspólnymi siłami mogły stworzyć wiele koniecznych i użytecznych rozrywek, ogarniając wiele dziedzin życia społecznego. To zasklepienie się w ciasnych ramach powoduje szukanie czegoś poomacku, czegoś, co nie daje żadnych korzyści nikomu.

Oto jak wyglądają Rudziszki. OS

Brasław

— Z życia rzemieślników. W dniach 16, 17, i 18 odbył się Powiatowy Zjazd Rzemieślników Chrześcijańskich i Żydów w Brasławiu, a w związku z tem około 200 egzaminów mistrzowskich i opiniodawczych wszystkich zawodów.

Konferencja gospodarczą, która się odbyła w dniu 17 bm., zajął p. dyrektor Młynarczyk, wzywając obecnych do uczczenia trzyminutowym milczeniem pamięci Wielkiego Bojownika i Wskrzesiciela Polski ś. p. Józefa Piłsudskiego, poczem rozpoczęły się obrady. Następnie złożył wyczerpujące sprawozdanie z działalności Wileńskiej Izby Rzemieślniczej, podkreślając wyśiłki rządu, zamierzające do kulturalnego i materialnego podniesienia naszego rzemiosła, którego dotychczasowy udział w rozwoju życia gospodarczego Polski był znikomy, spowodu nie dostatecznego uświadomienia i wyrobienia fachowego rzemieślników. Stan ten jednak w najbliższej przyszłości ulegnie poprawie.

Jednocześnie odbyło się ogólne zgromadzenie członków Pow. Cechu Mieszanego Rzemieślników Żydów, na którym p. Dyrektor podziękował starszemu cechu p. Józefowi Hegatowi za sprężystą organizację i wiele bezinteresownego włożonego trudu na polu rozwoju kulturalnego i gospodarczego Cechu, uznając go za jeden z najwzorowszych w woj. wileńskim. Walne Zgromadzenie Członków na wniosek przewodniczącego Komisji Rewizyjnej p. Bera Koresia postanowiło zaliczyć starszego cechu, p. Józefa Hagatę w poczet I honorowego członka tegoż cechu, nadając mu dyplom honorowy za bezinteresowną i wysoce ofiarną oraz pożyteczną pracę w dziedzinie popierania rzemiosła i opieki nad rzemieślnikami. Obecny.

Orany

— Komendant Posterunku PP. w Koniawie st. przed. p. Jan Zasadiński, w czerwcu rb. został przeniesiony do Wilna.

St. przodownik p. Jan Zasadiński, po objęciu posterunku w Koniawie gorliwą i owocną pracą w niedługim czasie powierzony mu teren podniósł do należytego poziomu pod względem bezpieczeństwa, a wśród miejscowych władz i społeczeństwa zjednał sobie zaufanie. Doceniając tę pracę, Rada Gminy Oran na posiedzeniu swem jednogłośnie wyraziła mu podziękowanie. Społeczeństwo miejscowe, żegnając z żalem p. Zasadińskiego, życzy mu również powodzenia na nowej placówce.

Wśród pism

— 25 numer tyg. „ŚWIAT“ zawiera artykuły: M. Sterlinga o Mehofferze, J. Lorentowicza o Rubikonie Nowakowskiego, B. T. Lepecki o powiadania nam o Monsalwacie, A. H. Skarbek — Peretjatkowicz opisuje „Uroki Indii podhimalajskich, J. Wasowski zamieszcza obszerne rozważanie o chłopczyku księdze bólu, a wybitny krytyk muzyczny St. Niewiadomski przypomina nam twórczość H. Jareckiego. „Świat Stachów“, Teatr, Sport, oraz liczne ilustracje aktualne, powieści Estanije, Zoricza, nowela Barkera „Fatalny As“ oraz kolumna humoru dostarczają prenumeratorem tego najaktualniejszego tygodnika literackiego wiele bogatego i wartościowego materiału artystycznego.

nał nas na dudków i tyle. A czy im nie wszystko jedno? Może się cieszą nawet.

— Jednak przyrzekli, że Gordon nie wyjedzie z Polski i nie dotrzymali zobowiązania. Co oni teraz mówią?

Perkins zrobił niecierpliwy gest, wstał i zaczął się przechadzać po pokoju:

— To mnie najwięcej irytuje. Znam dobrze Polaków i cenię ich. Takiej bezczelności nie spodziewałem się jednak. Twierdzą spokojnie, że Gordon nie wyjechał z Polski.

— Rzeczywiście, niesłychana bezczelność — odrzucił Archie. — Przecież mamy niezbitę fakty!

— One ich nic nie obchodzą. Bardzo naiwny sposób, ale wobec naszej bezsilności skuteczny.

— W takim razie niech powiedzą, gdzie jest Gordon.

— Sądziś, że nasi przedstawiciele nie zadawali im tych pytań? — zawołał Perkins podrażnionym tonem. — Uśmiechali się tajemniczo i mówili, że chętnie nam wskażą miejsce pobytu jeżeli udowodnimy, że naprawdę wyjechał z Polski.

Pod wrażeniem tego argumentu Archie zamierzał mówić.

* * *

Około godziny szóstej wieczorem, kiedy Lipowiecki miał zamiar wyjść z domu odezwał się telefon. Po krótkiej rozmowie prędko się przebrał i pojechał na ulicę Focha do małej kawiarenki, gdzie stale się spotykał ze Skalkowskim.

Portjer hotelu Rzymskiego już był na miejscu.

(D. c. n.)

SOBÓTKI

AUDYCJA RADJOWA W NIEDZIELE, 23.VI. O GODZ. 24.00

RADJO WILNO

NIEDZIELA, dnia 23 czerwca 1935 r. 8.30: Pieśń. 8.33: Pobudka do gimnastyki. 8.36: Gimnastyka. 8.50: Muzyka. 9.25: Dziennik poranny. 9.35: Muzyka. 9.50: Pogadanka sportowo-turystyczna. 9.55: Program dzienny. 10.00: Transm. nabożeństwa z Łodzi. 10.45: Poranek muzyczny. 11.57: Czas. 12.00: Hejnał. 12.05: „Ogień sobótkowy“ — felj. 12.20: Fragm. słuchowski z dram. Wyspiańskiego „Wesele“ w opracowaniu dr. Wł. Zawistowskiego. 12.50: Transm. z Amsterdamu — fragment światowej audycji holenderskiej. 14.05: Koncert życzeń. 15.00: Szanuj cudzą własność — pog. rol. wygl. inż. Stefan Glinka. 15.10: Orkiestra mandolinistów Związku Drukarzy. 15.45: W poszukiwaniu źródła dochodu na wsi. 16.00: Koncert solistów. 16.45: Ewa Szelburg-Zarembina — szkic lit. wygl. Hanna Huszoca-Winnicka. 17.00: Dla naszych letników i uzdrowisk — koncert orkiestry P. R. pod dyr. Z. Górzycykiego. 18.00: Transm. z Obozu Przystosowania Wojskowego Kobiet w Orłowie. 18.15: Tańce nie do tańca. 18.30: Cała Polska śpiewa — aud. prowadzi prof. Bronisław Rutkowski. 18.45: Życie na Wiśle — „Berlinka i holownik“ — reportaż Heleny Boguszewskiej i Jerzego Kornackiego. 19.00: Program na poniedziałek. 19.10: Koncert reklamowy. 19.20: „W statucie urodzin Henryka Wieniawskiego“ — utwory skrzypcowe gra Irena Dubiska. 19.50: Na Broczysku — felj. wygl. Melchior Wańkiewicz. 20.00: Dziennik wieczorny. 21.10: Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski. 20.15: W godzinie śmierci. 21.30: Recital fort. Aleksandra Sienkiewicza. 22.00: Wiadomości sportowe ze wszystkich Rozgłośni Pol. Radja. 22.30: Marynarka gra — transm. ork. Marynarki Wojennej. 23.00: Kom. met. 23.05: Muzyka 23.15: W noc Świętojańską — transm. z Placu Św. Jana w Rzymie. 23.50: Muzyka. 24.00: Sobótki.

PONIEDZIAŁEK, dnia 24 czerwca 1935 roku. 6.30: Pieśń. 6.35: Gimnastyka. 6.50: Muzyka. 7.20: Dzień i pog sportowo-turystyczna. 8.05: Muzyka. 8.20: Program. 8.25: Wskazówki praktyczne. 11.57: Czas. 12.00: Hejnał. 12.03: Kom. meteor. 12.05: Dziennik. 12.15: Koncert dla letników uzdrowisk. 13.00: Chwilka dla kobiet. 13.05 — 13.20: Koncert. 15.15: Muzyka operetkowa (płyty). 15.25: Życie art. i kult. miasta. 15.30: Koncert solistów. 16.00: Audycja dla dzieci. 16.15: Muz. op. (płyty). 16.30: Odczyt. 16.50: Odcinek prozy. 17.00: Koncert. 17.20: Soliści (płyty). 18.00: Odczyt. 18.15: Koncert chóru. 18.30: Z litewskich spraw akt. 18.40: Chwilka społeczna. 18.45: Muz. balet. (płyty). 19.05: Program. 19.15: Koncert. 19.30: Aud. żołnierska. 19.50: Co czytać. 20.00: Skrzynka. 20.10: Święto Kupały. 20.45: Dziennik. 20.55: Obrazki. 21.00: Koncert. 22.00: Sport. 22.06: Wil. wiad. sport. 22.10: Koncert. 23.00: Kom. meteor. 23.15 — 23.30: Koncert.

KURJER SPORTOWY

E. Wittman gra w Wilnie

Wczoraj przyleciał samolotem z Estonji E. Wittman i rozegrał w Wilnie dwie gry pokazowe.

W grze pojedynczej panów, po bardzo ładnej grze, Wittman pokonał Grabowieckiego z A. Z. S. wileńskiego — 6:0, 6:1, 6:0. Grabowiecki grał b. dobrze, a że przegrał, to nie trzeba temu się dziwić, bo Wittman załęczany jest przeciw do rządu najlepszych graczy polskich. Grabowiecki zrobił wyraźny postęp. Gra długie mi piłkami. Poprawił start do piłek i nauczył się panować nad sobą w czasie meczu. Wittman w poszczególnych gemach walczył z Grabowieckim ostrożnie.

W grze podwójnej partnerem Wittmana był Zbyszewski. Spotkali się oni z najlepszą parą wileńską Grabowiecki i Kewes. Wygrała jak było do przewidzenia para warszawska 6:2, 6:4. Wynik ten jest zaszczytny dla tenisistów wileńskich.

Dziś Wittman grać będzie w dalszym ciągu o godz. 17, na kortach przy ul. Dąbrowskiego.

Niedziela na boiskach sportowych

Program niedzielnych imprez w Warszawie jest następujący:

Na boisku Warszawianki mecz o mistrzostwo Ligi Warszawianka — Śląsk

Na Stadionie Wojska Polskiego amerykański torowy wyścig parami.

W Łodzi zakończenie mistrzostw Polski w halarze.

KRONIKA

Teatr i muzyka

Niedziela 23 Czerwiec

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii U. S. S. w Wilnie z dnia 22/VI — 1935 roku.

Ciśnienie 766 Temp. średnia + 24 Temp. najw. + 28 Temp. najn. + 18 Opad 0.2 Wiatr: północno-wschodni Tend. bar.: lekki wzrost ciśnienia Uwagi: pogodnie

Przepowiednia pogody według P. I. M.: Pogoda naogół słoneczna o większym zachmurzeniu w ciągu dnia. Skłonność do burz oraz ciepłych i krótkotrwałych deszczów, głównie na wschodzie i południu kraju. Ciepło. W ciągu dnia temperatura do 25 C. Słabe wiatry z północo-wschodu i wschodu.

DZIŚ DYŻURUJĄ APTEKI:

1) Rostkowskiego — Kalwaryjska 31; 2) Wysockiego — Wielka — 3; 3) Frumkina — Niemiecka 23; 4) Augustowskiej — Kijowska 2.

MIEJSKA

RUCH POPULACYJNY W WILNIE: — Zarejestrowane urodziny: 1) Furseczówna Maria — Teresa; 2) Sokółko Jeny — Edward. Zaślubiny: 1) Świdler Chaja — Leja — Gillic (zaak); 2) Kiszkiówna Maria — Hornowski Józef; 3) Minikisówna Tatjana — Rudnicki Abram.

Zgony: 1) Burak Adam, rolnik, 75 lat; 2) Kudrawcewa Marejanna (w przytulku dla starców), 74 lat; 3) Nowicka Rozadja, 44 lata.

Zakończenie robót przy umianianiu fundamentów Bazyliki. W początkach sierpnia zostaną definitywnie zakończone roboty przy umianianiu fundamentów Bazyliki Katedralnej. Później będą prowadzone roboty tylko nad restauracją wnętrza.

Nowy przystanek kolejowy koło St. Trok Wileńska Dyrekcja Kolejowa zamierza przystąpić w najbliższym czasie do budowy budynku kolejowego na nowo wyznaczonym przystanku w odległości pół km. od Starych Trok.

PRASOWA

Dziennikarz szwedzki w Wilnie. Bawi w Wilnie znany dziennikarz szwedzki, zastępca redaktora naczelnego pisma wychodzącego w Sztokholmie „Tidningen“, wielki przyjaciel Polaków p. Goasta Melin.

Ostatnio red. Melin umieścił w prasie szwedzkiej szereg artykułów o Polsce. W roku 1919 p. Goasta Melin bawił we Lwowie i podczas obony Lwowa wstąpił do wojska polskiego, gdzie niejednokrotnie odznaczył się i został mianowany porucznikiem.

Z UNIwersYTETU

Nowy dziekan wydziału prawnego USB. Wczoraj odbyło się posiedzenie Rady Wydziału Prawnego USB. poświęcone wyborom nowego dziekana na rok akademicki 1935—36. Dziekanem został wybrany ponownie prof. prawa karnego, p. Bronisław Wróblewski.

Przy cierpieniach nerek, chorobach dróg moczowych, pęcherza moczowego i dolnego odcinka kiszki naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa łagodzą i usuwa szybko gwałtowne bóle przy wypróżnieniu. Pytajcie się lekarzy.

Z POCZTY

Znaczkli do filatelistów. — Dyrekcja Urzędu Poczt i Telegrafów z dniem 15 b. m. uruchamia w urzędzie pocztowym Wilno i działy sprzedaży obiegowych znaczków pocztowych wszelkich odmian, wyłącznie dla celów filatelicznych. Dzięki temu udogodnieniu, filatelicy i handlujący znaczkami będą mogli nabywać wszystkie znaczki obiegowe opłaty i dopłaty, okolicznościowe, z nadrukiem „Port Gdańsk“ z przedrukami o nowej wartości, jak również l. zw. całostki (kartki), np. komplety ilustrowanych kartek pocztowych i t. p. zwłaszcza po ukazaniu się nakładów nowych typów — bezpośrednio na miejscu i w dowolnej ilości (pojeдинcze egzemplarze, serie oraz kolekcje).

Począwszy od 1 lipca b. r. będzie można za mawiać w tymże urzędzie pocztowym Wilno l. serje i kolekcje znaczków wycofanych z obiegu. Zamówienia będą wykonywane możliwie w najkrótszym czasie.

ZEBRANIA I ODCZYTY

Związek Zawodowy Doróżkarzy zawiadamia wszystkich swoich członków, że Walne Zgromadzenie Związku odbędzie się we czwartek, dnia 27 czerwca r. b. o godz. 18 w lokalu Sekretariatu Wojewódzkiego BBWR, przy ulicy Św. Anny 2—4.

Jednocześnie Zarząd podaje do wiadomości, że Sekretariat Związku objął p. T. Fiszer.

ROZNE

Podania kandydatek o przyjęcie do Państwowej Szkoły Położniczej w Wilnie będą przyjmowane do dnia 2 lipca r. b.

Koniec strajku w fabryce „Furs“ Wczoraj został zlikwidowany w Inspektoracie Pracy trwający od 3 tygodni strajk w fabryce futer „Furs“ podpisaniem układu zbiorowego.

Z dniem 24 czerwca robotnicy przystępują do pracy. Przyjęci zostali wszyscy robotnicy, którzy byli zatrudnieni przed strajkiem. Robotnicy otrzymali podwyżkę około 10 proc.

Na wileńskim bruku

TRAGEDIA 17-LETNIEJ DZIEWCZYNY

Wczoraj przy ulicy Żydowskiej 12 w jednym z mieszkań przylapano na gorącym uczynku kradzieży 17-letnią Anielę Miłenkiewiczównę, bez stałego miejsca zamieszkania.

Dziewczyna podczas ucieczki wyskoczyła z okna pierwszego piętra i odniosła poważne obrażenia nog. Odwieziono ją do szpitala. (c)

PODWOJNE ŻYCIE MURARZA

W ciągu ostatnich kilku tygodni na terenie Łosiówki, a szczególnie ulic Derewnieckiej, Chocimskiej, Artyleryjskiej i Ulańskiej dokonano szeregu kradzieży.

Znaleziono odbliski daktyloskopijne porównano z odbliskami daktyloskopijnymi wszystkich znanych policji zawodowych złodziei, lecz to nie dało żadnego wyniku. Dopiero w ostatnich dniach policja stwierdziła, że kradzieży tych dokonał niejaki Łomanowski, zam. w rejonie Łosiówki. Łomanowski prowadził podwójny tryb życia. W dzień pracował jako murarz, w nocy zaś szedł kradzież.

Gdy Łomanowski dowiedział się, że został złamany, zbiegł z domu i ukrywał się. — Dopiero wczoraj w nocy, w czasie obławy w nymczasie został zatrzymany (c)

OKRADZENIE KIOSKU Z PAPIEROSAMI

Wczoraj w nocy nieznanymi sprawcami włamali się do kiosku z papierosami przy zbiegu ulic Kijowskiej i Słowackiego i wykradli stamtąd cały zapas papierosów i tytoniu. (c)

TEATR MIEJSKI POHULANKA

Występ Zespołu Reduty w Teatrze na Pohulance. Dziś w niedzielę dnia 23 czerwca o g. 8,30 wiecz. przedostatnie przedstawienie wieczornej komedji A. Cwojdzńskiego p. t. „Teorja Einsteina“ — w wykonaniu zespołu Reduty, z Janem Cielerskim w roli głównej.

MIEJSKI TEATR LETNI W OGRODZIE PO-BERNARDYŃSKIM

Popołudniówka — Dziś w niedzielę, dn. 23 czerwca o godz. 4 po poł., Zespół Reduty odegra w Teatrze Letnim komedję „Teorja Einsteina“. Ceny niższe. Kupony i bilety bezpłatne — nieważne.

Wieczorem o godz. 8 m. 30 — po raz ostatni komedja Zdzisława Marynowskiego „Rozwód“. Ceny niższe.

PARK IM. GEN. ZELIGOWSKIEGO

Nadzwyczajny koncert żałobny ku uczczeniu Marszałka Józefa Piłsudskiego. Dziś, w niedzielę dnia 23 b. m., w uzupełnieniu uroczystego zebrania na górze Trzykrzyńskiej — w dniu zakończenia żałoby po zgonie Wielkiego Wodza Narodu — odbędzie się o godz. 9 wiecz. koncert żałobny w wykonaniu zespołu chóralnego i solistów „Pro Arte“ pod kier. prof. Ludwiga — W programie psalmy i pieśni starych mistrzów polskich — Gomółki i Różyckiego, oraz wyjątki z „Requiem“ — Mozarta.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“

Ostatnie przedstawienia Operetki Wileńskiej przed wyjazdem do Krynicy. — Dziś o godz. 8 m. 30 grana będzie operetka J. Straussa „Baron Cygański“.

Popołudniówka dzisiejsza — Dziś, o g. 4 pp., ukaże się po cenach propagandowych, me lodyjna operetka O. Straussa „Ostatni Walc“ w obsadzie premierowej z M. Nochowiczówną i K. Dembowskim na czele. Ceny od 25 groszy.

TEATR „REWJA“

Dziś w niedzielę dnia 23 czerwca wyjątkowa, trzykrotnie powtórzona atrakcja p. t. „Dzień największych szlagierów“, na co złożyła się wybrane z ostatnich 2-ch miesięcy najbardziej atrakcyjne numery jak to: Walka z węzłem i polka Kamińskich, najlepsze sketsche i popisowe humoreski Gronowskiego, Waci Morawskiej, solówki L. Leńskiego i wybrane pieśni Ir. Doriani. Jest to dzień wyjątkowych emocyj i poniekąd pierwsza jaskółka, pierwszy znak pożegnania ulubieńców publiczności, którzy już wkrótce Wilno opuszczają.

Ceny miejsc nie podwyższone, początek seansów o godz. 4.30, 7 i 9,30 w.

Kina i Filmy

„OTCHŁAŃ ŻYCIA“

„LEGONG“

(Kino „Pan“)

Jedną z najbardziej przykrych i niewskazyanych oznak „sezonu ogórkowego“ w kinach, jest wyświetlanie t. zw. programów podwójnych. Właściciele kin, chcąc osiągnąć publiczność — dają obfitych co do długości, a najczęściej staby jakościowo program. W rezultacie publiczność jest zmęczona i wymęczona. System taki stanowi nie jest wskazany zwłaszcza podczas letnich upałów.

„Ochłania życia“ — to film jakby specjalnie nakreślony „na ogórki“. Rozciągły scenarzysta opowiada nam dzieje przefilozofowanej rozkapyszonej pannicy (ochłania życia) i nogami przed małżeństwem z ukończonym człowiekiem — a dlatego właściwie — niewiadomo. Do tego przyłącana została historia dwóch zakochanych — złodziejek, jako poglądy przykład prawdziwej miłości i poświęcenia dla rozpiszonego życia — bohaterki. W rezultacie — dwa trupy (przykra scena samobójstwa, potraktowana z istic amerykańską gruboskórnością), i jedna szczęśliwa para, rokująca na przyszłość jak najlepsze nadzieje. Obsada tego filmu staran na, godna lepszej sprawy. Fredrich March nie czuje się jednak dobrze w roli młodego pedagoga. Wnętu nie ponosi całkowicie — błędne, niejakie psychologiczne postawienie roli przez autora scenariusza.

Miriam Hopkins robi co może, by ożywić niewdzięczną dla niej rolę. Bardzo dobrze gra młoda artystka — Helena Marck.

Drugą część programu tworzy mały, nawiązany reportaż jako nieskomplikowana historia miłosna z wyspy Bali. Jest to film niemy, co obecnie już razi widza, nakreślony w kolorach naturalnych, jeszcze bardzo dalekich od doskonałości. Obecnie publiczność kinowa ma już różną egzotyki „mnóstwo zabardzo“. Legong — jest zbyt przeładowany napisami. Jednak historia biednego dziewczęcia z Bali ogląda się z pełnym zaciekawieniem. A. Sid.

Sprostowanie

W sprawozdaniu z dorocznego popisu Konserwatorium Wileńskiego, które się ukazała dn. 23 czerwca w „Kurjerze Wileńskim“ zakradły się nieścisłości które niniejszym prostujemy. Z klasy śpiewu solowego p. Wyleżyńskiej występowali: H. Zboramińska (Ah Perfido Bethowena) i J. Markiewiczówna (arja z op. Carmen Bizet).

Rozdanie nagród motocyklistom

Wczoraj odbyło się uroczyste rozdanie nagród motocyklistom, którzy brali udział w rajdzie dookoła Wilna.

Nagrody rozdał por. Gostkiewicz, który był komandorem rajdu.

Na pomnik Marszałka

Nauczycielstwo i uczenie Państwowego Gimnazjum im. ks. A. J. Czartoryskiego w Wilnie na pomnik 5. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego złożyli 151 zł. 50 groszy.

W dniu Imienin Przewodniczącej R. W. p. Wandy Pełczyńskiej pamięci z Zarządu R. W. za miast kwiatów składają na budowę pomnika 5. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego zł. 25.

Gdy eleganckim pragniesz być,
noś bieliznę marki **OPUS**

a gdy oszczędnym pragniesz być,
noś bieliznę marki **OPUS**

albowiem
koszule i kołnierzyki marki **OPUS**
wyrabiane są z pierwszorzędnych
materiałów i wyróżniają się swą
trwałością.

MELIODI Premiera! Artystyczna rewelacja! Modeli Odznaczenia! Zaszczyt
Film, który podziwiał świat!
Początek o godz. 2-ej.

MAŁE KOBIETKI

W roli głównej największa artystka **KATHARIN HEPBURN**. Nad program: **AKTUALJA**

Początek o godzinie 2-ej

PAN Dzisiaj wspaniały podwójny program: 1) Pierwszy egzotyczny film wykonany całkowicie w kolorach naturalnych

LEGONG

2) **OTCHŁAŃ ŻYCIA** Frederic MARCH, Mirjam HOPKINS i Georges RAFT w rolach głównych — CENY ZNIŻONE

REWJA | Dzisiaj, w niedzielę — tylko jeden dzień

DZIEŃ SZLAGIERÓW

Humor. — Śpiew. — Satyra. — Tańce.
Wszystkie przeboje grane w „Rewji“
z udziałem całego zespołu w 2 cz. 20 obr.
Pocz. o 4.30, 7 i 9.30 Ceny nie podniesione.
Pasie Partout nieważne.

W poniedziałek premiera p. t. **DONNA, KLARA, Z. ALWADORES**

CASINO Pocz. o 2-ej. Niebywałe w owodzenie! Wyjątkowo fascynujący program!
Ceny zniżone. Na wszystkie seanse: Balkon 25 gr. Parter od 54 gr.
Najpotężniejszy, fascynujący film erotyczno-sensacyjny

OSTATNI SYGNAŁ (Diabli przestworzy—aniołowie ziemi)

W rol. gł.: nieustraszone **Barthelemes i Eilers**. Wstrząsająca katastrofa na oceanie! Niewidziane, zapierające dech w piersiach akrobacje! Nad program: **Najnowsze aktualja**. Początek o 2-ej

OGNIKO | Dzisiaj! **ANNABELA i JEAN MURAT**
w wspaniałym filmie muzycznym p. t.

Miłość w aucie

NAD PROGRAM: **DOBĄTKI DŹWIĘKOWE**. Pocz. seansów codz. o p. 6-ej i w niedzielę o 4

DRYGINALNE PROSZKI
„MIGRENO-
NERVOSIN“
R.M.S. WARSZAWA
ZNAK FABRY
Z KOGUTKIEM
SA ŚRODKIEM
KOJĄCYM BOLE
ZASTOSOWANIE
BOLE GŁOWY
MIGRENA, NEURALGIA
BOLE ZĘBÓW
GRYPA, PRZEZIEBIENIA
BOLE: ARTRETYCZNE,
STAWOWE, KOSTNE I T.P.
ŻĄDĄCE DRYGINALNYCH PROSZKÓW
WEDŁ. FABRY „KOGUTEK“
SPRZĘDAJĄ APTEKI

Apteka Świętojańska Wł. Narbuta
Wiśno — Świętojańska 2.
Kupuje zioła lecznicze dla potrzeb apteki, daje wszelkie wskazówki ich zbierania, suszenia, uprawy.

Ogłoszenie.

Państwowa Szkoła Rolnicza w Łuczaju, stacja kolejowa Woropajewo, powiat postawski, wyznacza na godz. 8-mą rano dnia 4-go lipca r. b.

PRZETARG

na wydzierżawienie sadów owocowych (około 800 drzew i 500 krzewów). Sady (b. cenne odmiany handlowe jabłek) są wolne od szkodników i znajdują się pod stałą opieką fachowca.

Państwowa Szkoła Rolnicza w Łuczaju

WYTWÓRNIĄ
sztucznych wód
mineralnych, leczniczych
i napojów chłodzących
E. Tramszczyński
Kierownik
Mgr **W. WRZEŚNIEWSKI**
Wilno, Piwna 7
Magazyń — Wielka 50
(vis-a-vis Teatru)
Polecane: wody mineralne
sztuczne, jak: **Vichy, Ems** itp.

Sprzedam samochód

w dobrym stanie (karetka) marki „Paige“ —
tub zamienić na mały folwark z dopłatą.
(Zwierzyńiec), Dzielna 36-1. Tel. 21-87

HEMOROIDY
PRZY ODMIENIACH HEMOROIDALNYCH
(BOLE, WYDZIWIENIA, PIĘCZENIA I
KRWAWIENIA) STOSUJE SIĘ
DRYGINALNE CZOPKI
VARICOL
GASECKIEGO
PRZY ZEWNETRZNYCH KUZACIACH HEMOROIDALNYCH
STOSUJE SIĘ PASOZYTYVARICOL (LIND. 2000000000)

Ogłoszenie.

Kasa Samopomocy Szeregowych Polcei wojew. Wileńskiego poszukuje nabywców na drewniane domy, znajdujące się pierwszy w m. Podbrodzie przy ul. Kiej suńskiej i drugi w m. Kowalczukki gm. Szumskiej. Stan domów jest dobry. Domy wynajęte są pod Posterenki P. P. Warunki sprzedaży i inne informacje uzyskać można ustnie lub pisemnie w biurze Kasy, mieszczącej się w Wilnie, przy ulicy Ostrobramskiej 6. Biuro czynne od godziny 8 — 15.

Chroń w budżecie swój kontrola
Tem dla zdrowia **OLLA!**

KU UWADZE KUPCÓW I PRZEMYSŁOWCÓW!

Zwracamy uwagę P. T. Uczestników M. T. F. oraz szeroki sfer kupieckich i przemysłowych na oficjalne wydawnictwo targowe „Wiadomości Międzynarodowych Targów Futrzarskich“, które ukazuje się na dzień otwarcia Targów 29 czerwca i kolportowane będzie bezpłatnie przez cały okres trwania imprezy do dnia 14-go lipca r. b. włącznie.

Numer targowy „Wiadomości“ zawierać będzie bogaty materiał, obrazujący stan branży futrzarskiej w kraju i stosunki handlowe z rynkami zagranicznymi, a ponadto spis uczestników M. T. F., dział informacyjny i t. d.

Ogłoszenie w „Wiadomościach M. T. F.“ jest najkorzystniejszą reklamą.

Ogłoszenia i reklamy opisowe przyjmuje do 25 czerwca r. b. Dyrekcja Targów, Biuro Ogłoszeń S. Grabowskiego — Garbarska nr. 1, Biuro ogłoszeń Karłina — Niemiecka 35, i upoważnione osoby. Równocześnie nadmieniamy, że mogące się ukazać w okresie Targów podobne wydawnictwa nie mają absolutnie nic wspólnego z „Wiadomościami M. T. F.“.

WYDAWNICTWO OFICJALNE „WIADOMOŚCI“
MIĘDZYNARODOWYCH TARGÓW FUTRZARSKICH W WILNIE.

Dam posadę woźnego

z wynagrodzeniem miesięcznym 75 zł., praca 4 godz. dziennie od godz. 5—9 wiecz., za pożyczkę zł. 1000 zagwarantowaną, zwrotną w listopadzie r. b. z oprocentowaniem 12 proc. w stosunku rocznym. Oferty składać pod „K. M.“ i bliższe szczegóły w Adm. „Kurjera Wileńskiego“.

proszki
KOWALSKINA
STOJUJE NIE DRZY UPORCZYWYCH
BOŁACH GŁOWY
FABRY. CHEM. FARM. „ARKOWALSKI“ WARSZAWA

Poważna firma handlowa poszukuje zdolnego akwizytora-przedstawiciela

Polaka chrześcijanina, szeroko ustounkowanego w instytucjach państwowych, samorządowych, wojskowych i prywatnych. Poważne zgłoszenia z dołączeniem życiorysu i fotografii należy składać w administr. „Kurjera Wileńskiego“ sub „Stałe wynagrodzenie miesięczne oraz prowizja“.

Do sprzedania 7 ha ZIEMI

można na parcelę, od 50 gr. metr, przy ulicy Wileńskiej nr. 161. Dowiedz się: Szeszkińska 8-2

DOKTOR Wolfson

Choroby skórne, weneryczne i moczościowe
Wileńska 7, tel. 10-61
Przyjm. od 9-1 i 4-8

DOKTOR ZYGMUNT KUDREWICZ

Chor. wenerycz., syfilis, skórne i moczościowe
Zamkowa 15, tel. 1960
Przyjm. od 8-1 i 3-8

DOKTOR ZELDOWICZ

Chor. skórne, weneryczne, narządów moczow.
od godz. 9-1 i 5-8 w.

DOKTOR Blumowicz

Choroby weneryczne, skórne i moczościowe
Wielka 21, tel. 9-21
Przyjm. od 9-1 i 3-7 w niedzielę 9-1

DOKTOR Zaurman

choroby weneryczne, skórne i moczościowe
Szopena 8, tel. 29-74
Przyjm. od 12-2 i 4-8

AKUZEWA Maria Laberowa

Przyjmuje od 9-7 w ul. J. Jasieńskiego 3-74 10g Ofiarnej (obok Sądów)

Samochód

5-osobowy (karetka), marki „Berliet“ b. tanio do sprzedania, Dzielna 40-1, między 5 — 6.

Do sprzedania

18 ha ziemi ornej b. tanio, Podbrodzie, zaśc. Nowiniszki, Albin Zwiadowicz.

Poszukuję letnisko

1-2 pokoje z kuchnią w miejscowości suchej, las, rzeka, jezioro Bez utrzymania. Degodna komunikacja. Odległość od Wilna 20-50 km. nie dalej. Oferty do admin. „Kurjera Wil.“

Dworek-letnisko

położony na górze, przy jeziorze „Mia-dzioł“, las, sporty wodne, rybołówstwo, polownia. Wiadomość: 3 go Maja Nr. 11 m. 8.

Letnisko

na Wileńszczyźnie w maj Cerkliżki, pow. Święciany. Pokoje z całkowitem utrzymaniem 3 zł, 50 gr. Miejscowość ładna, sucha, dużo owoców i jarzyn. Dowiedzieć się: ul. Wileńska 42 m. 33, lub Cerkliżki — poczta Święciany.

Letnisko-PENSJONAT

wrocza okolica, las, rzeka — kąpiel. Połączenie z Wilnem autobusem, 3 km. kołami — Cena 3,50 — 3 zł. — Poczta Świr, folw. Stracza-Mata, Sprudinowa.

Letnisko

w maj Czubejki, 4wierć km. od st. Gudogaje. Las sosnowy, rzeka. 2-4-5 pokoi z kuchnią względnie pojedyncze pokoje od 20 zł za pokój; za cały sezon. Adres: A. Kowalska, maj. Czubejki, poczta Gudogaje

Letnisko

Pokoje słoneczne, okolica melonowa, rzeka, lasy, dogład sumienny. Całkowite utrzymanie 2 zł. 50 gr., w pokoju wspólnym 50 zł. mies. Wiadomość: Poczta Jody „K. M.“

Letnisko

w ładnym zacisznym zacisznym dworku do wynajęcia kilka pokoi z całodziennym b. dobrem utrzymaniem za 2 zł. 70 gr. dziennie. Stół b. obfity, moc jagód. Nieskrępowanie swobodnie i b. miło, Smaczny i spokojny odpoczynek. Szczegóły o sobicie. Adres i telefon w admin. „Kurjera“

Do wynajęcia

ładne, luksusowe mieszkanie 6 pok. z wszelkimi wygodami na dogodnych warunkach. Informacje w właściciela M. Pohulanka 10-3

Do wynajęcia

mieszkanie odremontowane 2 pokoje i kuchnia z wygodami, niski parter. Informacje: Teatralna 11

Do wynajęcia

3 pokoje na letnisko we wsi Wiktorzyski bez utrzymania. Sad, rzeka. Informacje: Stanisław Jachimiecki, wieś Wiktorzyski, p. Mickun

Do wynajęcia

2 pok. bez mebli. Wygody Mała Pohulanka. Nr. 11-2

5 mieszkań

do wynajęcia 5-4-3-2 pokojowe ze wszelkimi wygodami ul. Podgórna 3

Mieszkanie

do wynajęcia 2, 3 i 4-pokojowe ze wszelkimi wygodami wolne od podatku, ul. Tartaki 34-a.

Mieszkanie

3 pokoje z wygodami do wynajęcia ul. Mickiewicza 37 u dozorczy

Letnisko

we dworze z utrzymaniem 2 zł. 50 gr. dziennie Dom w sadzie, radio, fortepian. W pobliżu rzeka, las. Informacje: Chlewińska, maj. Rekiecie, poczta Melegiany, pow. święciański

STUDENT

(z maturą niemieckiego gimnazjum) udziela lekcji i konwersacji języka niemieckiego. Możliwy wyjazd na wieś. Informacje: zaulek Bernardyński 8-1, g. 1-3 pp.

MEDYK

z praktyką szpitalną podejmuje się pielęgnacji osoby chorej. Wyjadę chętnie na wieś. Zgłoszenia: zaulek Bernardyński 8-1, godz. 1-3 pp.

1500 zł. kaucyj

złożyć pod zabezpieczenie przy udziale posady biurowej lub handlowej; Wszelkimi jestem obeznany z biurowością, znam handel i trochę księgowość. Wsiągnę również jako wpadnik do rentownego interesu. Wyczerpująca oferta do admin. „Kurjera“ dla „P. O.“

Z powodu wyjazdu do Ameryki sprzedam

tanio folwark 260 ha. Poczta Warmiany, Czernikawka, Mozejko

Sprzedaje się krowa

z cielęciami 4-ro tygodniowym, dająca 30 litr. mleka dziennie Wilno, ul. Pionierska 16 Wersocki

Kocięta czarne angory

rasowe—do sprzedania ulica Zakretowa 21-2, w godz. od 10 do 14-ej i od 16 do 18-ej

DOMEK murowany

dwumieszkanie do sprzedania tanio Wiadomość: Jagiellońska 16-9, czytelnia od godz. 11 do 18-ej

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Bisk. Bandurskiego 4. Telefony: Redakcji 79, Administr. 99. Redaktor naczelny przyjmuje od g. 2-3 ppoł. Sekretarz redakcji przyjmuje od g. 1-3 ppoł. Administracja czynna od g. 9¹/₂-3¹/₂ ppoł. Rękopisów Redakcja nie zwraca. Dyrektor wydawnictwa przyjmuje od g. 1-2 ppoł. Ogłoszenia są przyjmowane: od godz. 9¹/₂-3¹/₂ i 7-9 wiecz.

Konto czekowe P. K. O. nr. 80.750. Drukarnia — ul. Bisk. Bandurskiego 4, telefon 3-40.

CENA PRENUMERATY: miesięcznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową i dodatkiem książkowym 3 zł., z odbiorem w administr. bez dodatku książkowego 2 zł. 50 gr., zagranicą 6 zł. CENA OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem — 75 gr., w tekście 60 gr., za tekst 30 gr., kronika redakcji i komunikaty — 60 gr. za wiersz jednoszp., ogłosz. mieszkan. — 10 gr. za wyraz. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne 50%. Dla poszukujących pracy 50% zniżki. Układ ogłoszeń w tekście 4-ro łamowy, za tekstem 8-mio łamowy. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca.